

အခန်း-၃၇

အဇာတသတ်မင်းအကြောင်း

အဇာတသတ်မင်း၏ အကြောင်း အရာကား ဤမင်းကို မမွေးဖွားမီကပင် ခမည်းတော် ဗိဇ္ဇိသာရမင်းကြီး၏ ရန်သူဖြစ်သောကြောင့် အဇာတသတ္တု = အဇာတသတ်မင်းဟု ခေါ်တွင်လေသည်။ (အဇာတ = မမွေးဖွားမီကပင် + သတ္တု = ခမည်းတော်၏ ရန်သူဖြစ်သော မင်းသား ဟု ဆိုလိုသည်။) မမွေးဖွားမီကပင် ခမည်းတော်၏ ရန်သူဖြစ်လာပုံမှာ—

ဗိဇ္ဇိသာရမင်းကြီး၏ အဂ္ဂမဟေသီ ဝေဒေဟီမိဖုရားမှာ ထိုမင်းသား ပဋိသန္ဓေတည်နေလျှင်ပင် “ငါသည် မင်းကြီး၏ လက်ျာလက်မောင်းသွေးကို သောက်မျိုရမူ ကောင်းလေစွာ” ဟူ၍ တောင့်တမှု = ချင်ခြင်း ဖြစ်ရှိလေသည်။ မိဖုရားကြီးသည် “ဝန်လေးသောအရာ၌ ငါ၏ ချင်ခြင်းကား ဖြစ်လေသည်၊ အခြားသူတစ်ဦးတယောက်အားမျှ ပြောကြား၍ မသင့်လျော်ချေ” ဟု ဆင်ခြင်စဉ်းစားကာ ထိုချင်ခြင်းကို ထင်လင်းစွာ မပြောဆိုပုံရကား ကြိုလှိုညှိုးနှမ်းလျက် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ဖြစ်ရှိနေလေ၏။

ထိုအခြင်းအရာကို မြင်၍ ဗိဇ္ဇိသာရမင်းကြီးသည် မိဖုရားကြီးကို “အဘယ် = မိဖုရားကြီး...သင်၏ ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောသည် နဂိုရိပ်ကတိအဆင်း မဟုတ်ပါတကား၊ အကြောင်း အသို့ရှိသနည်း” ဟု မေးလေ၏။ “မြတ်သောမင်းကြီး... မေးတော်မမူပါလင့်” ဟု မိဖုရားကြီးက လျှောက်ဆိုလတ်သော် မင်းကြီးသည် “အဘယ် = မိဖုရားကြီး... သင်သည် မိမိ၏ လိုလားချက်ကို ငါအားမျှ မပြောကြားလျှင် အခြားအဘယ်သူအား ပြောကြားမည်နည်း” ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် အနည်းနည်း မေးမြန်းကာ မိဖုရားကြီး၌ ဖြစ်ရှိသော ချင်ခြင်းကို ပြောကြားစေလေ၏။

ထိုသို့ အနည်းနည်း မေးမြန်းသဖြင့် မိဖုရားကြီး၏ ချင်ခြင်းကို ကြားသိတော်မူရလျှင် ချစ်ခင်သောစိတ် လွှမ်းမိုးကာ “မိုက်လှစွာ သော အဘယ် = မိဖုရား... ဤကိစ္စ၌ အဘယ့်ကြောင့် သင့်မှာ

ဝန်လေးလှ၏ဟူသော အမှတ်သည် ဖြစ်ရှိရသနည်း” ဟု မြည်တွန် တောက်တီးကာ ဆေးဆရာကို ခေါ်စေတော်မူ၍ ရွှေစားငယ် ဖြင့် လက်ရုန်းတော်ကို ဖောက်စေပြီးလျှင် ရွှေခွက်ဖြင့် သွေးကို ခံယူလျက် ရေနှင့် ရော၍ မိဖုရားကြီးကို တိုက်လေ၏။

နိမိတ်ဖတ်သော ဟူးရားဆရာတို့သည် ထိုသတင်းကို ကြားသိ ရလေလျှင် “ဤယခုမိဖုရားကြီး၌ စွဲတည်သော ကိုယ်ဝန်သား သည် မင်းတရားကြီး၏ ရန်သူစင်စစ် ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဤကိုယ်ဝန် မင်းသားသည် မင်းတရားကြီးကို သတ်လိမ့်မည်” ဟု နိမိတ်ဖတ် စကား ဟောကြားကြလေကုန်၏။ မိဖုရားကြီးသည် ထိုအကြောင်း ကို ကြား၍ “ငါ၏ ဝမ်းမှ ဖွားမြင်သောသားသည် မင်းကြီးကို သတ်လိမ့်မည်တဲ့” ဟု စိုးရိမ်ခြင်းကြီးစွာ ဖြစ်ရှိကာ ကိုယ်ဝန်သား ကို ချလိုသည့်အတွက် ဥယျာဉ်သို့ သွား၍ ဝမ်းတိုက်ဟို နှိပ်နင်း စေလေ၏။ ကိုယ်ဝန်သားကား မကျချေ။ မိဖုရားကြီးသည် အခေါက်ခေါက်ပင် ဥယျာဉ်သို့ သွား၍ ထိုအတူပင် ပြုစေလေ သည်။ (ထိုဥယျာဉ်ကား နောက်အချိန်၌ မဒ္ဒကုန္တိ = ကိုယ်ဝန် သားကို နှိပ်နင်းချရာ ဥယျာဉ်ဟူ၍ အမည်တွင်လေသည်)။

မိမိသာရမင်းကြီးသည် “အဘယ်အတွက် ဤမိဖုရားကြီးသည် ဥယျာဉ်သို့ မပြတ်မပြတ် သွားသနည်း” ဟု အကြောင်းကို စုံစမ်း လတ်သည်တွင် ထိုအကြောင်းကို ကြားသိရ၍ “အဘယ် = မိဖုရားကြီး...ရှင်မိဖုရား၏ ဝမ်းတိုက်၌ သားဟူ၍၎င်း၊ သမီးဟူ၍ ၎င်း မသိအပ်သေးချေ။ ‘မိမိအား ဖြစ်လာသော သားသူငယ်ကို ဤသို့ ပြုသတဲ့’ ဟူ၍လည်း ငါတို့အဖို့ရာ ကြီးစွာသောဂုဏ်ကျေးဇူးမဲ့ မကောင်းသတင်း ဇမ္ဗူဒိပ်တဝှန်းလုံး၌ ထင်ရှားဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ သင်မိဖုရားကြီးသည် ဤသို့ မပြုပါလင့်” ဟု တားမြစ်၍ အစောင့် အနေများကို ချထားလေသည်။ မိဖုရားကြီးသည် “ဖွားမြင်သော အခါမှ သတ်တော့မည်” ဟု ကြံစည်မိလေ၏။

ထိုသို့ ဖွားမြင်သောအခါမှာလည်း အစောင့် မင်းချင်းများက သားသူငယ်ကို (မိဖုရားကြီး မသတ်နိုင်ရန်) လွတ်ရာသို့ ယူဆောင် ကြလေသည်။ ထိုနောက်မှ ကြီးပြင်းလာသော မင်းသားကို

မိဖုရားကြီးအား ပြကြလေ၏။ မိဖုရားကြီးသည် မင်းသားကို မြင်လျှင်ပင် သား၌ ချစ်ခြင်းကို ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်စေလေတော့၏။ (သတ်လိုသောစိတ် အလျှင်းပင် မဖြစ်တော့ချေ)။ ထို့ကြောင့် မင်းသားကို မသတ်နိုင်ချေ။ ခမည်းတော် မိမိသာရမင်းကြီးသည်လည်း အစဉ်သဖြင့် ကြီးပြင်းလာသော သားတော်အဇာတသတ် မင်းသားအား အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာရာထူးကို ပေးတော်မူလေ၏။

(ဤမှနောက် ရှင်ဒေဝဒတ်တည်းဟူသော မိတ်မကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းမိကာ ခမည်းတော်မင်းတရားကြီးကို သတ်ဖြတ်၍ မင်းပြုသော အခင်းတိုင်အောင်သော အကြောင်းအရာများကို အောက် “ရှင်ဒေဝဒတ်အကြောင်း” ၌ ဖော်ပြအပ်ပြီး ဖြစ်လေသည်။ ထိုမှ ထုတ်ယူမှတ်သားကုန်ရာ၏)။

အဇာတသတ်မင်းသည် ရှေး၌ ဖော်ပြအပ်ပြီးသောအတိုင်း ခမည်းတော် မိမိသာရမင်းတရားကြီးကို သတ်စေသော နေ့မှစ၍ “ငါအိပ်စက်တော့မည်” ဟု မျက်စိများကို မှိတ်သော ခဏမှာပင် လုံမပေါင်း အရာဖြင့် ထိုးဆွအပ်သကဲ့သို့ အိပ်မက်ပမာ ဂတိနိမိတ်ထင်ကာ တဖျပ်ဖျပ် တုန်လှုပ်မြည်တမ်းလျက် မအိပ်စက်နိုင်ပဲ ရှိလေ၏။ (ဤအဇာတသတ်မင်း၏ ဖြစ်ရပ်ကို ထောက်သဖြင့် အကုသိုလ်ကြီးမားသူတို့မှာ သေခါနီး အချိန်မှ မဟုတ်၊ စောစီးစွာကပင် အပါယ်ဒုဂ္ဂတိနိမိတ် ထင်တတ်ကြောင်း သတိချပ်၍ မှတ်ယူရာ၏)။ ထိုသို့ မင်းကြီး တဖျပ်ဖျပ် တုန်လှုပ်မြည်တမ်းဟစ်အော်သောအခါ အစောင့်မင်းချင်းတို့က “ဤ အရာကား အဘယ်နည်း = ဘာဖြစ်သနည်း” ဟု မေးသောအခါ အဇာတသတ်မင်းသည် “တစုံတရာ ဘာမျှမဖြစ်ပါ” ဟူ၍သာ အဖြေပေးလေသည်။ ထိုသို့ အိပ်မည်ကြံလျှင် ဒုဂ္ဂတိနိမိတ်ထင်ကာ တဖျပ်ဖျပ် တုန်လှုပ်မြည်တမ်းဟစ်အော်ရသောကြောင့် အဇာတသတ်မင်းသည် အိပ်ရမည်ကို မနှစ်သက်နိုင်ပဲ ရှိလေသည်။ သို့ရကား အိပ်ချင်ပြေအောင် ညစဉ်ညစဉ် အချိန်ကြာမြင့်စွာ ညီလာခံအစည်းအဝေး ကျင်းပထွေရှိသည်။ (ဤကား ဒီဋ္ဌ၊ ၁၊ စာမျက်နှာ ၁၂၈-မှ ထုတ်နုတ် ပြဆိုချက်တည်း)။

(ကေကနိပါတ်၊ ၁၅-ကကဏ္ဍကဝဂ်) ၁၀-သဒ္ဓိဝဇာတ် အဋ္ဌ-
ကထာ၌ ဖွင့်ပြချက်ကို ဤ၌ ထုတ်ဆောင်ပြဆိုဦးအံ့—

အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏ ဆူးငြောင့်
သဖွယ်ဖြစ်သော ရှင်ဒေဝဒတ် ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်၌ ကြည်ညို၍ ထို
သူယုတ်မာဒေဝဒတ်ကို ချီးမြှောက်အားပေးကာ ထိုဒေဝဒတ်အား
ပူဇော်သက္ကာရမှု ပြုပေအံ့ဟု ကြံစည်၍ များစွာသောဥစ္စာကို
စွန့်ကြဲလျက် ဂယာသီသအရပ်၌ ရှင်ဒေဝဒတ်အတွက် ကျောင်း
တိုက်ကြီး တည်ဆောက်ပြီးလျှင် ထိုဒေဝဒတ်၏ စကားကို လိုက်နာ
၍ သောတာပန်အရိယာဖြစ်သည့် ခမည်းတော်မင်းတရားကြီးကို
သတ်ခြင်းဖြင့် မိမိ၏(ထိုဘဝရရှိမည့်) သောတာပတ္တိမဂ်၏ ဥပ-
နိဿယကောင်းမှုကို ဖျက်ဆီး၍ ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့
ရောက်ခဲ့ရလေသည်။

အဇာတသတ်မင်းသည် “ရှင်ဒေဝဒတ်ကို မြေမျိုပြီတဲ့” ဟူသော
သတင်းစကားကို ကြားသိရလေလျှင် “ငါ့ကိုလည်း မြေမျိုလိမ့်
မည်လား” ဟု ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ကာ မင်းစည်းစိမ်ကို မြန်ရှက်
စွာ မခံစားနိုင်တော့ချေ။ အိပ်စက်ရာ၌လည်း သက်သာမှုချမ်းသာ
ကို မရရှိချေ။ ထက်မြက်စူးရှသော သံတံကျင်ဖြင့် ထိုးဆွအပ်သော
ဆင်ငယ်ကဲ့သို့ တဖျပ်ဖျပ်တုန်လှုပ် ချောက်ချားကာ သွားလာ
နေထိုင်ရလေ၏။ အဇာတသတ်မင်းသည် မြေကြီးကို ကွဲအံ့မည်
ကဲ့သို့၎င်း၊ အဝီစိငရဲမီးလျှံများ ထွက်၍ ထွက်၍ လာသကဲ့သို့၎င်း၊
မြေကြီးက မိမိကို မျိုတော့အံ့ကဲ့သို့၎င်း၊ မိမိကို ငရဲထိန်းများက
ရဲရဲတောက်လောင်သော သံမြေအပြင်၌ ပက်လက်အိပ်စေကာ
သံတံကျင်တို့ဖြင့် ထိုးဆွအပ်သကဲ့သို့၎င်း စိတ်ထဲ၌ အမြဲတစေ
ထင်၍မြင်၍ နေလေ၏။ သို့ရကား ထိုအဇာတသတ်မင်းအဖို့ရာ
ရိုက်နှက်ထားအပ်သော ကြက်ပမာ တဖျပ်ဖျပ် တုန်လှုပ်လျက်
တမုဟုတ်လောက်မျှ ထောက်ရာတည်ရာကို မရနိုင်ချေ၊ ရပ်တည်
၍ မနေနိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့်ပင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို
ဖူးမြင်လို၊ ကန်တော့လို၊ ပြဿနာ မေးလျှောက်လိုပါသော်လည်း

မိမိ၏ အပြစ်က ကြီးလေးလှသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားရှင်ထံတော်သို့ မဆည်းကပ်ဝံ့ပဲ ရှိလေ၏။

ထို့နောက် ရာဇပြုတ်ပြည်ဝယ် ကျတ္တိကာနက္ခတ်ပွဲသဘင် ဆင် ယင်ကျင်းပသည့် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ ညအခါ၌ တမ္ဗိလုံး နတ်မြို့ကဲ့သို့ တန်းဆာဆင်ပြီးကာ မီးရှူးမီးလျှံများ တထိန်ထိန်ညှိ ထွန်းလျက် ပွဲလမ်းသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပချိန်တွင် ရွှေနန်းတော် ညီလာခံခန်းမဆောင်၌ အမတ်အပေါင်းခြံရံကာ ရွှေပလ္လင်ထက်၌ ထိုင်နေစဉ် အဇာတသတ်မင်း၏ စိတ်သန္တာန်ဝယ် မနိုးမဝေး၌ ခစားထိုင်နေလျက်ရှိသော သမားတော်ဇီဝကအမတ်ကို မြင်လေ လျှင် “ငါသည် ဆရာဇီဝကကို ရွှေဆောင်အဖြစ် ခေါ်ယူကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ သွားပေအံ့၊ သို့သော် ‘အချင်းဇီဝက.... ငါသည် မိမိကိုယ်တိုင် ဘုရားထံမှောက်သို့ မသွားရောက်ဝံ့ချေ၊ လာပါလော့၊ ငါ့ကို ဘုရားရှင်ထံတော်မှောက်သို့ အရောက်ပို့ ဆောင်ပါလော့’ ဟု အဖြောင့်အတိုင်း ပြောဆိုရန်မသင့်ချေ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ညဉ့်၏တင့်တယ်ပြည့်စုံပုံကို ချီးမွမ်းပြီးလျှင် ‘ဆည်းကပ်သောငါတို့၏ စိတ်ကို သဒ္ဓါကြည်ညိုဖြစ်စေနိုင်မည့် အဘယ် မည်သော သမဏ၊ မြာဟ္မဏခေါ်ဆို ပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်ထံသို့ ယနေ့ ငါတို့ ဆည်းကပ်ကြရပါမည်နည်း’ ဟူ၍ ငါ ပြောဆိုပေအံ့၊ ထိုစကားကို ကြားကြလျှင် အမတ်တို့သည် မိမိမိတို့၏ ဆရာများ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အသီးအသီး ပြောကြားကြလိမ့်မည်၊ ဆရာဇီဝက သည်လည်း မိမိ၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောကြားပေလိမ့်မည်၊ ထိုအခါမှ ဆရာဇီဝကကို ခေါ်ဆောင်၍ မြတ်စွာဘုရားထံ ငါသွားရောက် ဆည်းကပ်မည်” ဟူ၍ အကြံ အစည် ဖြစ်ရှိလေ၏။

ထိုသို့ အကြံအစည်ဖြစ်ပြီးနောက် အဇာတသတ်မင်းသည်—

- (က) အချင်းတို့....ဆီးနှင်း, မြူ, တိမ်, အသူရိန်, မီးခိုး = ညစ်ညူးကြောင်းငါးမျိုးမှ ကင်းပသော ဤယနေ့ည သည် နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပါပေစွာ။
- (ခ) အချင်းတို့.... ဆီးနှင်း, မြူ, တိမ်, အသူရိန်, မီးခိုး = ညစ်ညူးကြောင်းငါးမျိုး

မှ ကင်းပသော ဤယနေ့ညသည် အလွန်ကောင်းသော အဆင်းရှိပါပေစွာ၊ (ဂ) အချင်းတို့...ဆီးနှင်း၊ မြို့ တိမ်၊ အသူရိန်၊ မီးခိုး = ညစ်ညူးကြောင်းငါးမျိုးမှ ကင်းပသော ဤယနေ့ညသည် ရှုချင်စဖွယ်ရှိပါပေစွာ၊ (ဃ) အချင်းတို့... ဆီးနှင်း၊ မြို့ တိမ်၊ အသူရိန်၊ မီးခိုး = ညစ်ညူးကြောင်း ငါးမျိုးမှကင်းပသော ဤယနေ့ညသည် စိတ်ကိုကြည်လင် စေပါပေစွာ၊ (င) အချင်းတို့...ဆီးနှင်း၊ မြို့ တိမ်၊ အသူရိန်၊ မီးခိုး = ညစ်ညူးကြောင်းငါးမျိုးမှ ကင်းပသော ဤယနေ့ ညသည် အလွန်ထင်ရှား အမှတ်အသားဖြစ်သင့်ပါပေစွာ-

ဟူ၍ ၅-ဝါကျဖြင့် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ညကို ချီးပစကား ပြောကြားပြီးနောက် ဆက်၍ပင်—

ဆည်းကပ်ကြသော ငါတို့၏စိတ်ကို သဒ္ဓါကြည်ညို ဖြစ်စေနိုင်မည့် အဘယ်မည်သော သမဏ၊ မြာဟူဏ ခေါ်ဆို ပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်ထံသို့ ယနေ့ ငါတို့ ဆည်းကပ်ကြရ ပါမည်နည်း—

ဟူ၍ ပြောဆိုကာ ဆရာဇီဝကအား အရိပ်နိမိတ်ပြုလေသည်။ မှန်ပါသည်— အဇာတသတ်မင်းကား ရှေး၌ဖော်ပြအပ်ပြီးသော အတိုင်း (က) မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး သောတာပန် အရိယာဒကာရင်း (မိမိ၏)ခမည်းတော် ဗိဇ္ဇိသာရမင်းကို သတ် ခဲ့ခြင်း၊ (ခ) မြတ်စွာဘုရားရှင်အပေါ်၌ များစွာသော အကျိုးမဲ့ကို ပြုလုပ်သူ ရှင်ဒေဝဒတ်အား အားပေးအားမြှောက်ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း = ဤအကြောင်းနှစ်ရပ်ကြောင့် အလွန်အပြစ်ကြီးသူ ဖြစ်ရကား ကိုယ်တိုင်ပင် ဘုရားထံသို့ မသွားဝံ့ချေ။ “ဆရာဇီဝကကား မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး ကျောင်းဒကာအရင်း ဖြစ်လေ သည်၊ သူ၏ကျောရိပ်မှ မှီခိုကာ ငါသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ပေအံ့”ဟု ကြံစည်ကာ ဆရာဇီဝကအား အရိပ်နိမိတ်ပြု ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဆရာဇီဝက ကလည်း အဇာတသတ်မင်းက မိမိအား အရိပ် နိမိတ်ပြုသည် (ရည်ညွှန်း၍ပြောသည်)ကို မသိမဟုတ် သိပါ၏။

သို့သော် ထိုပရိသတ်အစည်းအဝေး၌ တိတ္ထိဆရာကြီး ၆-ဦးတို့၏ တပည့်အများပင် ပါဝင်လျက် ရှိကြချေသည်။ “ထိုသူတို့သည် မလိမ္မာသူဆရာတို့ထံ ဆည်းကပ်ကြသဖြင့် သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း မလိမ္မာ၊ အစည်းအဝေးသဘောစည်းကမ်းကို နားမလည်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသူများသည် ငါက မြတ်စွာဘုရား၏ဂုဏ်ကျေးဇူး စကားကို ပြောကြားမည်ဟုလျှင်ပင် အကြားအကြား ထ၍ထ၍ မိမိ မိမိတို့ဆရာများ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးစကားကို ပြောကြားကြပေ လိမ့်မည်။ ဤသို့ပြောကြားကြလျှင် ငါပြောဆိုသည့် ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးစကားကား အဆုံးရောက်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ မင်းကြီးသည်ကား ဤအမတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ တိတ္ထိဆရာကြီး ခြောက်ဦးတို့ထံ ဆည်းကပ်သော်လည်း မှတ်ယူလိုက်နာဖွယ်ရာ တစ်စုံတစ်ခု အနှစ်သာရ မရှိရကား ထိုအမတ်တို့ ပြောကြားချက်ကို နှစ်သက်တော်မမူပဲ ငါ့ကိုပင် တိုက်ရိုက် မေးတော်မူလိမ့်မည်။ ထိုအခါမှ ငါသည် အပြန် အလွင့်မရှိ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ် ကျေးဇူးစကားကို ပြောကြား၍ မင်းကြီးကို ဘုရားရှင်ထံတော် မှောက်သို့ ခေါ်ဆောင်၍ သွားရတော့အံ့” ဟု လေးနက်စွာ ကြံစည် ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် မင်းကြီးက မိမိအား အရိပ်နိမိတ်ပြသည် = ရည်ညွှန်း၍ ပြောကြားသည်ကို သိလျက်ပင် ပြန်လွှင့်မှုကို ဖြတ်တောက်ရန် စကားမပြော တုဏှိဘော ဆိတ်ဆိုတ်သာ ထိုင် နေလေသည်။

တိတ္ထိဆရာကြီး ခြောက်ဦးတို့၏ တပည့် အမတ်များသည် လည်း “ယနေ့ မင်းကြီးသည် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ညကို ၅- ဝါကျတို့ဖြင့် ချီးမွမ်း၏။ ဧကန်ပင် တဦးတယောက်သော သမဏ၊ မြာဟ္မဏ ခေါ်ဆို ပုဂ္ဂိုလ်သူမြတ်ထံ ချဉ်းကပ်၍ ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြီးလျှင် တရားနာယူလိုသည်ဖြစ်မည်။ ဤမင်းကြီး သည် မိမိတရားနာယူ၍ ကြည်ညိုအပ်သော ဆရာအား များစွာ သော ပူဇော်သက္ကာရမှု ပြုပေလိမ့်မည်။ အကြင် အမတ်၏ တိတ္ထိ ဆရာ ရဟန်းသည် မင်းဆရာဖြစ်၏။ ထိုအမတ်အဖို့ရာ ကောင်း မြတ်သည့် မင်္ဂလာပင် ဖြစ်ချေတော့သည်” ဟု ကြံစည်ကြပြီးလျှင်

“ငါသည် ငါ့ဆရာ၏ ကျေးဇူးစကားကို ပြောကြား၍ မင်းကြီးကို ငါ့ဆရာထံ ခေါ်ဆောင်၍ သွားပေအံ့” ဟု အသီးသီး ရည်ရွယ်ချက် ထားရှိကြပြီး အမတ်တယောက်က မိမိ၏ဆရာပူရဏကဿပ၏ ကျေးဇူးစကားကို ပြောကြားလေ၏။ အခြား အမတ်တယောက်က မိမိ၏ ဆရာ မက္ခလိဂေါသာလ၏ ကျေးဇူးစကား၊ အခြား တယောက်က မိမိ၏ ဆရာ အဇိတကေသကမ္မလ၏ ကျေးဇူးစကား၊ အခြားတယောက်က မိမိ၏ ဆရာ ပကုဓကစွာယန၏ ကျေးဇူးစကား၊ အခြားတယောက်က မိမိ၏ဆရာ သိဉ္ဇည်းဆရာကြီး၏ ကျေးဇူးစကား၊ အခြား အမတ်တယောက်က မိမိ၏ဆရာ နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တ၏ ကျေးဇူးစကားကို ပြောကြားလေ၏။ ။ (ထိုအမတ် ခြောက်ဦးတို့ မိမိတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ တိတ္ထိဆရာကြီးများ၏ ကျေးဇူးစကား ပြောကြားပုံကို ပိဋကတ်တော် မြန်မာပြန်သီလက္ခန္ဓာဝဂ်၊ ၂-သာမညဖလသုတ်မှ ထုတ်နုတ် မှတ်သားရာ၏)။

အဇာတသတ်မင်းကား ရှေးကပင် ထိုတိတ္ထိ ဆရာကြီးတို့ကို မြင်ဘူးသူဖြစ်၏။ ထိုသို့ မြင်ရစဉ် ထိုတိတ္ထိ ဆရာကြီးတို့ အသွင်အပြင်ကို မြင်ရသဖြင့်ပင် ကြည်ညိုရန်ဝေးစွာ၊ နှလုံးမသာမယာပင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ယခုသော်မူ ထိုအမတ်တို့ စကားကို ကြားသိရသောအခါ ရှေ့ရောင်အဆင်း ဝါဝင်းလျက် ချိုမြိန်သော အရသာရှိသည့် သရက်သီးမှည့်ကို စားလိုသော ယောက်ျားသည် တဦးတယောက်က ယူဆောင်လာကာ မိမိ၏ လက်၌ တင်ထား အပ်သော အလွန်ချဉ်စူးသည့် ကံပြင်းသီးကို မြင်ရသကဲ့သို့ ဈာန်အဘိညာဏ် အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် စပ်ယှဉ်သည့် လက္ခဏာ ရေးသုံးပါးသို့ ခိုက်ရောက်သော ချိုမြိန်လှစွာ တရားဒေသနာကို ကြားနာလိုပါလျက် (ရှေးကပင် တိတ္ထိဆရာတို့၏ အသွင် အပြင်ကို မြင်ရ၍ နှလုံးမသာမယာ ဖြစ်ရှိရသည့်အပေါ်ဝယ်) ယခုတဖန် ထိုတိတ္ထိဆရာတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးစကားကို ကြားသိရသောအခါ အလွန်အလွန် နှလုံး မသာမယာ ဖြစ်ရှိကာ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေလေ၏။

အဇာတသတ်မင်းသည် ထိုအမတ်တို့၏ စကားကို ကြားသိရ၍ နှလုံးမသာမယာ ဖြစ်ရှိသော်လည်း “ငါသည် အကယ်၍ ဤအမတ်များကို ခြိမ်းမောင်း၍ လည်ပင်းကို ဆွဲကိုင်ကာ ရွှေနန်းတော် ခန်းမဆောင်မှ နှင်ထုတ်စေလိုက်လျှင် ‘မင်းကြီးသည် ပြောတိုင်းသော သူများကို ဤသို့သာ ပြုတော်မူဘိသည်’ ဟု ကြောက်ရွံ့ကာ အခြားသူများလည်း စကားတခွန်းမျှ ပြောဆိုဝံ့ကြတော့မည် မဟုတ်” ဟု ကြံစည်ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ထိုအမတ်တို့၏ စကားကို မနှစ်သက်သော်လည်း တစုံတရာ အပြစ်တင်စကား မပြောကြားပဲ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေလေသည်။

ဆရာဇီဝက၏ ရဲရဲတောက်စကား

အဇာတသတ်မင်းသည် ထိုအမတ်တို့၏ စကားကို ကြားရလေလျှင် “ငါ နားမထောင်လိုသော အမတ်များကသာ စကားဆိုကြ၏။ ငါ နားထောင်လိုသော ဆရာဇီဝကကား နဂါးဦးနှောက်ကို သောက်မျိုထားသော ဂဠုန်ငှက်မင်းကဲ့သို့ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေဘိ၏။ ငါ့အား အကျိုးမရ ဖြစ်လေစွာ” ဟု ကြံစည်ပြီးနောက် ဆက်၍တဖန် “ဆရာဇီဝကသည် ငြိမ်သက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်အလုပ်အကျွေး ဒါယကာတဦး ဖြစ်လေသည်။ သို့ရကား မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ငြိမ်သက်သူ ဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝတ်အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းတော် တပါးကဲ့သို့ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေထိုင်လေသည်။ ဤဆရာဇီဝကသည် ငါက မမေးမြန်း မပြောဆိုလျှင် စကားပြောဆိုလိမ့်မည် မဟုတ်။ ဆင်အနင်း ခံရလျှင် ထိုနင်းသောဆင်၏ ခြေကိုသာ ဖက်ယူရမည် ဖြစ်လေသည်” ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် ဆရာဇီဝကနှင့် စကားနှိုးနှော ပြောဆိုတိုင်ပင်လိုရကား—

“အချင်းဇီဝက....သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ဆိတ်ဆိတ် နေဘိသနည်း။ ဤအမတ်များအဖို့ မိမိတို့ ကိုးကွယ်ရာ ဆရာရဟန်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုကြရသည်မှာ ခံတွင်းမလောက်အောင်ပင် ရှိချေသည်။ ဤအမတ်များ မှာကဲ့သို့ သင့်မှာ ကိုးကွယ်ရာ ဆရာရဟန်း မရှိဘူးလော။

သင့်အား ငါ့မည်းတော်က ရာထူးစည်းစိမ်များ မပေး
သနားသည့်အတွက် ဆင်းရဲသားတစ်ဦးဖြစ်ကာ ကိုးကွယ်
ရာ ဆရာရဟန်း မရှိသလော၊ သို့မဟုတ် သဒ္ဓါတရား
ခေါင်းပါးသူ ဖြစ်သည့်အတွက် ကိုးကွယ်ရာ ဆရာရဟန်း
မရှိသလော” —

ဟူ၍ တိုက်ရိုက်ပင် မေးမြန်းလေ၏။

ထိုအခါ ဆရာဇီဝကသည် “ဤမင်းကား ငါ့ကို ကိုးကွယ်ရာ
ရဟန်းသူမြတ်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးစကားကို ပြောကြားစေလေပြီ၊
ယခုအချိန်ကား ငါ့အဖို့ရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရန် အခါမဟုတ်တော့
ပြီ၊ ဤတိတ္ထိဆရာတို့၏ တပည့်အမတ်များသည် မင်းကိုသာ ရှိခိုး
လျက် ထိုင်နေရင်းကပင် မိမိမိမိတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ တိတ္ထိတို့၏
ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို ပြောကြားကြသကဲ့သို့ ထိုအတူ ငါ့အဖို့ရာ
မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြောဆိုရန် မသင့်လျော်ချေ” ဟု
ကြံစည်ပြီးလျှင် နေရာမှထ၍ မြတ်စွာဘုရားရှင် သီတင်းသုံးနေထိုင်
တော်မူရာ “ဇီဝကသရက်ဥယျာဉ်ကျောင်းတိုက်” ဖက်သို့ မျက်နှာ
မူလျက် တည်ခြင်းငါးမျိုးဖြင့် ရှိခိုးဦးညွတ်ပြီးလျှင် ဦးခေါင်းထက်
၌ လက်အုပ်ကို တင်ချီ၍ —

“မြတ်သောမင်းကြီး……သင်မင်းကြီးသည် အကျွန်ုပ်ကို
‘ဤဆရာဇီဝကကား ယံ ဝါ တံ ဝါ = တွေ့ကရာဖြစ်က
တတ်ဆန်း ရဟန်းအမည် ခံယူရုံမျှသောသူကို ကြည်ညို
ဆည်းကပ်သူ’ ဟူ၍ ကြံစည်အောက်မေ့တော် မမူပါလင့်၊
မှန်ပါပေသည်—အကျွန်ုပ်၏ ကိုးကွယ်ရာ မြတ်စွာဘုရား
ရှင်၏ မယ်တော်ဝမ်းတိုက်သို့ မြန်းသက်သောအခါ၊ မယ်
တော်ဝမ်းတိုက်မှ ဖွားမြောက်သောအခါ၊ တောထွက်
တော်မူသောအခါ၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူသောအခါ၊ ဓမ္မ
စကြာတရားဟောကြားတော်မူသောအခါများ၌ လောက
ဇာတ်စကြဝဠာပေါင်း တိုက်တသောင်း သိမ့်သိမ့်တုန်လှုပ်
ခဲ့လေပြီ။ ဤနည်း ဤပုံ ရေမီးအစုံအစုံ တန်ခိုးပြာဠိဟာကို

ပြတော်မူ၏။ ဤနည်း ဤပုံ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်သို့ သက်ဆင်းမှု ပြတော်မူခဲ့၏။ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးများကို သင်မင်းကြီးအား စွမ်းအားရှိသမျှ တင်လျှောက်ပါမည်။ တည်ကြည်သော စိတ်နှလုံး ရှိ၍သာ (သမာဓိရှိရှိနှင့်သာ) နာယူတော်မူပါ အရှင်မင်းကြီး…… (ဟူ၍ စကားပလ္လင်ခံပြီးလျှင်) —

သမ္မုတိနတ် အို မင်းမြတ်……ဘဝဝါဂုဏ်ရှင် အရဟံဂုဏ်ရှင် သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဂုဏ်ရှင် (အကျွန်ုပ်၏ဆရာ) မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့လူ့ဒါနိုးအပ်သည့် သရက်ဥယျာဉ်ကျောင်းတိုက်၌ ရဟန်း သံဃာပေါင်း (၁၂၅၀) တထောင်နှစ်ရာငါးဆယ်တို့နှင့် အတူတကွ သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအကျွန်ုပ်၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် လူ့နတ်မြဟ္မာသတ္တဝါတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်ကြောင်းဖြစ်သော သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်၊ ဝိမုတ္တိဂုဏ်၊ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့် အရဟံဂုဏ်ရှင်လည်း ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ (ပေယျာလ)။ ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့် ဘဝဝါဂုဏ်ရှင်လည်း ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ ဤကဲ့သို့ အကျွန်ုပ်၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရား၏ ကောင်းမြတ်သော ကျေးဇူးသတင်း ကျော်စောခြင်းကား ဘဝဂ်မဆုံ နှံ့၍တက်ပါ၏။

သမ္မုတိနတ် ရှင်မင်းမြတ်သည် ထို အကျွန်ုပ်၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်တော်မူစေချင်ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ဆည်းကပ်တော်မူလျှင် အရှင်မင်း၏ စိတ်သည် ကေနပ်ပင် ကြည်လင်ပါလိမ့်မည်” —

ဟု ရဲရဲတောက်စကား လျှောက်ထားလေ၏။

ဘုရားဖူးသွားရန် ဆင်ယာဉ်တို့ကို ပြင်ဆင်ခြင်း

မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးစကားကို ကြားနာရစဉ်ပင် အဇာတသတ်မင်း၏ တကိုယ်လုံးမှာ ပီတိငါးမျိုးဖြင့် အကြားမလပ် တွေ့ထိအပ်လေသည်။ သို့ရကား အဇာတသတ်မင်းသည် ထိုခဏမှာပင် ဘုရားဖူးသွားလိုရကား “ဤအချိန်၌ ဘုရားဖူးသွားလိုသော ငါ့အဖို့ရာ ဆရာဇီဝကကို ဖယ်ထား၍ အခြားသူတဦးတယောက်မျှ ယာဉ်များကို လျင်မြန်စွာ က-ဖို့ရန် စွမ်းနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်” ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် “အချင်းဇီဝက... သွားပါ တည့်ချေ၊ ဆင်ယာဉ်များကို ပြင်ဆင်စေပါလော့” ဟု စေခိုင်းလေ၏။

(ဤ၌။ ။ မြင်းယာဉ်၊ ရထားယာဉ်အစရှိသော ယာဉ်အမျိုးမျိုးတို့ ရှိကြသော်လည်း ဆင်ယာဉ်သည် လောကပညတ် အမြတ်ဆုံးသော ယာဉ်ဖြစ်လေသည်။ “အမြတ်ဆုံးသော မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အထံတော်သို့ အမြတ်ဆုံးသောယာဉ်ဖြင့်သာ သွားသင့်၏” ဟူ၍၎င်း၊ မြင်းယာဉ် ရထားယာဉ်တို့ကား အသံမြည်ကုန်၏၊ အဝေးကပင် ထိုမြင်းယာဉ် ရထားယာဉ်တို့၏အသံကို ကြားရ၏၊ ဆင်ယာဉ်မှာမူကား ဖဝါးခြေထပ် သွားစေကာမူ အသံကိုမကြားရချေ၊ “ငြိမ်းအေးငြိမ်သက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အထံတော်သို့ ငြိမ်းအေးငြိမ်သက်သော ယာဉ်တို့ဖြင့်သာ သွားသင့်၏” ဟူ၍၎င်း ကြံစည်မိ၍ အဇာတသတ်မင်းသည် ဆင်ယာဉ်တို့ကို အက-ခိုင်းခြင်းဖြစ်သည်။)

ထိုအခါ ဆရာဇီဝကသည် “ကောင်းပါပြီ အရှင်မင်းကြီး....” ဟု ဝန်ခံစကား ပြောကြားပြီးလျှင် ဆင်မယာဉ်သာပေါင်း ငါးရာတို့နှင့်တကွ မင်္ဂလာမင်းစီးဆင်တော်ကို ကကြီးတန်းဆာ စုံလင်စွာ ဆင်ယင်စေလေသည်။ ဆင်ယင်စေပုံမှာ—

ဆရာဇီဝကသည် အဇာတသတ်မင်းက “ဆင်မယာဉ်သာတို့ကို ပြင်ဆင်စေပါလော့” ဟု တိုက်ရိုက်မစေခိုင်းအပ်သော်လည်း ပညာရှိသူဖြစ်သောကြောင့် ဆင်မယာဉ်သာတို့ကို ကကြီးတန်းဆာ စုံလင်စွာ ဆင်ယင်စေသည်။ ထိုသို့ဆင်ယင်စေရာ၌ ဆရာဇီဝက၏ စိတ်သန္တာန်ဝယ် ကြံစည်ဆင်ခြင်မိသည်မှာ “မင်းကြီးသည် ဤညချမ်းအချိန်၌ ဘုရားဖူးသွားမည်ဟု ဆိုတော်မူ၏

မင်းတို့မည်သည်ကား ရန်များလှ၏။ အကယ်၍များ လမ်းခရီး အကြား၌ တစုံတရာ အန္တရာယ်ဖြစ်ခဲ့လျှင် ‘ဆရာဇီဝကသည် ငါ့စကားကို မင်းကြီး လိုက်နာသည်ဟု မစူးမစမ်း မဆင်မခြင်ပဲ အကာလ ညအခါ၌လည်း မင်းကြီးကို ခေါ်ဆောင်၍ ရွှေနန်း တော်မှ ထွက်ဘိ၏’ဟု ငါ့ကို လူအများ ကဲ့ရဲ့ကြပေလိမ့်မည်။ ဤမျှ မကသေး ‘ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့စကားကို လူအများလိုက်နာ ကြသည်ဟု အချိန်အခါကို မမှတ်မသား (စည်းကမ်းမထား)ပဲ တရားဟောဘိ၏’ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း လူအများကဲ့ရဲ့ကြ ပေလိမ့်မည်။ သို့ရကား ငါ့အားလည်း ကဲ့ရဲ့မှုမဖြစ်လေအောင် မြတ်စွာဘုရားရှင်အားလည်း ကဲ့ရဲ့မှု မဖြစ်လေအောင် မင်းကြီး အားလည်း အစောင့်အရှောက် ကောင်းစွာစီမံပြီးဖြစ်လေအောင် ငါ့ကြံဆောင်ပြုလုပ်ပေအံ့”ဟု ကြံစည်ဆင်ခြင်မိလေသည်။

ထိုနောင်မှ ဆက်၍တဖန် “မိန်းမတို့ကို အမိပြု၍ ယောက်ျား တို့ အဖို့ရာ ကြောက်လန့်ခြင်းမည်သည် မရှိ၊ သို့ရကား မင်းမိန်းမ အပေါင်း ခြံရံအပ်လျက် ချမ်းသာစွာ သွားစေမည်”ဟု ကြံစည် ဆင်ခြင်၍ ဆင်မယာဉ်သာ ငါးရာတို့ကို ကကြီးတန်းဆာ စုံလင်စွာ ဆင်ယင်စေပြီးလျှင် နန်းတွင်းသူမင်းမိန်းမငါးရာတို့ကိုယောက်ျား အသွင် ဝတ်ဆင်စေလျက် “အမိတို့သည် သန်လျက်လှုံမများ ကိုယ်စီကိုယ်င လက်စွဲကြ၍ မင်းကြီးကိုဝန်းရံ၍ လိုက်ပါကြရမည်” ဟု ညွှန်ကြား ပြောဆိုလေသည်။

တဖန်ဆက်၍ ဆရာဇီဝကသည် “ဤအဇာတသတ်မင်းအဖို့ရာ ပိတုဃာတက = အဖသတ်မှု အာနန္ဒရိယကံကြီး ထိုက်ပြီးသူဖြစ် သောကြောင့် ဤဘဝဤကိုယ်အဖြစ်၌ မဂ်ဖိုလ်တရားတို့၏ ဥပ နိဿယကောင်းမှုထူး မရှိချေ။ ဘုရားရှင်တို့ကလည်း မဂ်ဖိုလ်၏ ဥပနိဿရည်း ပစ္စည်းကောင်းမှု ကုသိုလ်ထူး(ရှိသူ)ကို မြင်မှသာ လျှင် တရားဟောတော်မူကြမြဲ ဓမ္မတာဖြစ်သည်။ ယခုပင် ငါသည် လူများအပေါင်းကို စည်းဝေးစေအံ့၊ ဤသို့ စည်းဝေးစေသည် ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုလူများအပေါင်းထဲမှ တဦး တယောက်သောသူ၏ မဂ်ဖိုလ်ရကြောင်း ရှေးကောင်းမှု =

ဥပနိဿယကြောင့် တရားဟောတော်မူလိမ့်မည်။ ထိုတရား
 ဒေသနာသည် လူများအပေါင်းအဖို့ရာ ကျေးဇူးများရန် ဖြစ်ပေ
 လိမ့်မည်”ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် ထိုခဏခြင်းမှာပင် “မင်းကြီးသည်
 ယနေ့ပင် မြတ်စွာဘုရားရှင်ထံတော်သို့ တရားနာသွားရောက်
 တော်မူတော့မည်။ လူအားလုံးတို့သည် မိမိ၏ရာထူးစည်းစိမ်
 အလျောက် မင်းကြီးအား စောင့်ရှောက်ဝန်းရံ လိုက်ပါကြရမည်”
 ဟု ထိုထိုမြို့တော် ရပ်ကွက်အနှံ့ သဝဏ်လွှာ သတင်းစကား ပို့သ
 စေလေ၏။ စည်ကိုလည်း လည်စေလေ၏။

ထိုအခါ လူများအပေါင်းသည် “ငါတို့ အရှင်မင်းကြီးသည်
 မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် သွားတော့မည်တဲ့၊ အချင်းတို့....
 အဘယ်သို့သော တရားဟောမှုမျိုး ဖြစ်မှာပါလိမ့်၊ ငါတို့အဖို့ရာ
 နက္ခတ်သဘင် ပျော်ရှင်မြူးထူးခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊
 မင်းကြီးအား မြတ်စွာဘုရား တရားဟောတော်မူမည့် ကျောင်း
 တိုက်တော်သို့သာ ငါတို့လိုက်ပါသွားကြကုန်အံ့”ဟု ကြံစည်ကြ၍
 လူအားလုံးပင် နံ့သာပန်း စသည်တို့ကို လက်စွဲကုန်လျက် မင်းကြီး
 လာရောက်မည်ကို မျှော်လင့်ကြကာ လမ်းခရီးက အသင့်ကြိုဆို
 စောင့်မျှော်လျက် ရှိကြကုန်၏။

ဆရာဇီဝကသည်လည်း လုပ်ဆောင်ရန်ကိစ္စ အဝဝကို ပြီးပြေ
 စေပြီးလျှင် အဇာတသတ်မင်းအား “အရှင်မင်းကြီး...အရှင်
 မင်းကြီးအဖို့ရာ ဆင်ယာဥ်များကို ပြင်ဆင်၍ ပြီးပါပြီ၊ သွား
 ရောက်ရန် အချိန်ကာလကို အရှင်မင်းကြီးပင် စဉ်းစားဆင်ခြင်
 တော်မူပါလော့”ဟု လျှောက်တားလေ၏။

အဇာတသတ်မင်း ကြီးစွာသော မင်းခမ်းမင်းနားဖြင့်
 ဘုရားဖူးထွက်ကြွခြင်း

ထိုအခါ အဇာတသတ်မင်းသည် ဆင်ယာဥ်သာ ငါးရာတို့၌
 ယောက်ျားအသွင် ဝတ်ဆင်ထားသော မင်းမိန်းမ တယောက်စီ
 တယောက်စီ တင်ပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင်ကမူ မင်္ဂလာစီးတော်ဆင်ကို
 တက်စီးလျက် မီးရှူးမီးတိုင်တို့ကို အပြိုင်အပြိုင် ထွန်းဆောင်စေပြီး
 လျှင် ကြီးစွာသော မင်းခမ်းမင်းနားဖြင့် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ထွက်

ကြ၍ မြတ်စွာဘုရားရှင် သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူရာ ဆရာ ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်ကျောင်းတိုက်သို့ သွားရောက်လေ၏။

(ဤ၌။ ။ “ကြီးစွာသော မင်းခမ်းမင်းနားဖြင့်” ဟူရာဝယ် အဇာ တသတ်မင်းကား ယူနောသုံးရာ အကျယ်အဝန်းရှိသော အင်္ဂတိုင်း၊ မဂဇတိုင်း=ဤတိုင်းကြီးနှစ်တိုင်းကို အစိုးရသူ ဖြစ်လေသည်။ ထိုမျှ အစိုးရခြင်း ကြက်သရေအစုနှင့် ပြည့်စုံသော အဇာတသတ်မင်းအဖို့ရာ “ဤမည်သောနေ၌ မင်းကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်တော်ထံသို့ အဖူး အမြော်သွားရောက်လိမ့်မည်” ဟု စောစီးစွာ ကြိုတင်၍ စီစဉ်ရာထား ချက်မရှိသော်လည်း ထိုခဏခြင်းမှပင် မင်းမိန်းမပေါင်း ငါးရာတို့သည် (ဆရာဇီဝက၏ အစီအမံအတိုင်း) ယောက်ျားအသွင် ဝတ်ဆင် ပေါင်း ထုပ်ကြ၍ သန်လျက်ကိုယ်စီ ပခုံး၌လွယ်ကြလျက် ပတ္တမြားကျောက်မြတ် အရိုးတပ်သော လှံမတို့ကို စွဲကိုင်ကြကာ အသင့်ထွက်၍ လာကြကုန်၏။

ထို့ပြင် မင်းသမီး ကခြေသည်ပေါင်း တသောင်းခြောက်ထောင်တို့ သည်လည်း မင်းကြီးကို ခြံရံ၍ လိုက်ပါကြကုန်၏။ ထိုကခြေသည်တို့၏ အစွန်အဖျားမှ ထိုကခြေသည်တို့၏ အပြုအစု အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော မိန်းမကြီးများ ခြေလျင်လိုက်ပါကြလေသည်။

ထိုမိန်းမကြီးများ၏ အစွန်အဖျားမှ ရွှေနန်းတော်စောင့် မိန်းမစိုး များ၊ ထိုမိန်းမစိုးများ၏ အစွန်အဖျား (နောက်)မှ အဝတ်အဆင် အသွင်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်တင့်တယ်လှသော အမတ်ပေါင်း ခြောက်သောင်းတို့ ခြေလျင်လိုက်ပါကြလေသည်။

ထိုအမတ်တို့၏ အစွန်အဖျား (နောက်)မှ အဆင်တန်းဆာအမျိုး မျိုး တန်းဆာဆင်ကြလျက် လက်နက်အမျိုးမျိုး စွဲကိုင်ကြကာ ဝိဇ္ဇာ ခိုရံလှလင်ပျိုများကဲ့သို့ (၉၀၀၀) ကိုးသောင်းမျှသော တိုင်းကြပ် မင်းသားတို့ ခြေလျင်လိုက်ပါကြလေသည်။

ထိုမင်းသားတို့၏ အစွန်အဖျား (နောက်)မှ တရာတန် ခါးဝတ် ပုဆိုးများကို ဝတ်ကြ၍ ငါးရာတန် အပေါ်ရုံ စုလျားတဘက်တို့ကို လက်ဝဲပခုံး၌ စံပယ်တင်ကြကာ ရေမိုးချိုးပြီး နံ့သာလိမ်းကျံပြီး ရွှေပန်း စသည် ဆင်ယင်ပြီးကြသည့် ပုဏ္ဏားတော်ပေါင်း တသောင်းတို့သည် လကျာလက်ကို မြှောက်ချီကြ၍ “ဇေထု မဟာရာဇာ=အရှင်မင်းကြီး သည် ဘေးရန်အပေါင်းတို့ကို အောင်တော်မူပါစေ” အစရှိသည်ဖြင့် အောင်မင်္ဂလာ ကြွေးကြော်သံကို ကြွေးကြော်ကြကာ ခြေလျင်ပင် လိုက်ပါကြလေသည်။

ထိုပုဏ္ဏားတော်တို့၏ အစွန်အဖျား (နောက်)မှ တူရိယာငါးမျိုး၊ ထိုတူရိယာငါးမျိုးတို့နောက်မှ လေးတော်သားများ၊ ထိုလေးတော်သားတို့နောက်မှ ဆင်တပ်၊ ထိုနောက်မှ လည်ချင်းစပ်မျှ မြင်းတပ်ကြီး၊ ထိုနောက်မှ အကြားမလပ် ရထားတပ်ကြီး၊ ထိုနောက်မှ လက်ရုံးချင်း ထိစပ်သည့် ခြေလျင်တပ်ကြီး၊ ထိုနောက်မှ ရာထူးအလိုက် အဆင်တန်းဆာအမျိုးမျိုး ဝတ်ဆင်ထားကြသည့် (၁၀)တဆယ့်ရှစ်သင်းတို့ ခြေလျင်လိုက်ပါကြလေသည်။

ဤသို့လျှင် ပရိသတ်အစွန်အဖျားမှ ပစ်ခတ်လိုက်ကြသော မြားသည် မင်းကြီးထံသို့ မရောက်နိုင်အောင် ဆရာဇီဝကသည် မင်းပရိသတ်ကို စီမံခန့်ခွဲ၍ ကိုယ်တိုင်ကမူ “တစုံတရာ ဘေးရန် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော်လက်ဦးအောင် မင်းကြီးအား အသက်ချမ်းသာရေးငါပေးမည်” ဟု ရည်ရွယ်စိတ်ထားကာ မင်းကြီး၏အနီးမှ သတိကြီးစွာဖြင့်လိုက်ပါလေသည်။

မီးရှူး မီးတိုင်တို့အတွက်မှာမူ ရာပေါင်းဤမျှ ထောင်ပေါင်းဤမျှ ဟု ပိုင်းခြား၍ မရနိုင်ချေ။ ဤ မင်းခမ်းမင်းနားဖြင့် အဇာတသတ်မင်းသည် ဘုရားကျောင်းတော်သို့ သွားရောက်လေသည်။)

အဇာတသတ်မင်း ကြောက်ရွံခြင်း

မြို့တော်မှ ထွက်၍ သရက်တောဥယျာဉ်ကျောင်းတိုက်အနီးသို့ ရောက်သောအခါ အဇာတသတ်မင်းမှာ ကြောက်ခြင်း၊ ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီး မွှေးညှင်းထခြင်းတို့ ပြင်းထန်စွာ ဖြစ်ရှိလာလေသည်။ ထင်ရှားစေဦးအံ့—

အဇာတသတ်မင်းသည် အသံတိတ်ဆိတ်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ဆရာဇီဝက၏ အပေါ်၌ ယုံမှားသံသယဖြစ်ရှိကာ ပြင်းထန်စွာ ကြောက်လန့်လေသည်။ မှန်၏—ဆရာဇီဝကသည် ရွှေနန်းတော်ထက်မှာ နေစဉ်ကပင် “မြတ်သောမင်းကြီး...မြတ်စွာဘုရားသည် အသံတိတ်သည်ကို အလိုရှိတော်မူ၏။ အသံတိတ်ဆိတ်စွာဖြင့်ပင် မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ရပါလိမ့်မည်” ဟု လျှောက်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုကြောင့် အဇာတသတ်မင်းသည် တူရိယာတီးမှုတ်သံများကို တားမြစ်ထားတော်မူ၏။ တူရိယာများကို သက်ဆိုင်ရာအမှုထမ်းတို့က ကိုင်ရုံသာကိုင်၍ လိုက်ပါကြရလေသည်။ စကားကိုလည်း ကျယ်လောင်စွာ မပြောကြရပဲ လက်မြောက် အမှတ်

ဖြင့်သာ အားလုံး သွားကြရလေသည်။ သရက်တော ဥယျာဉ်
ကျောင်းတိုက်ကြီး၌လည်း ရဟန်း တပါးပါး၏ ချေဆတ်သံကိုမျှ
မကြားရချေ။ မင်းတို့မည်သည် အသံရှိမှ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်တတ်
သူများ ဖြစ်ကြလေသည်။

အဇာတသတ်မင်းသည် ထိုဖော်ပြရာပါ အသံတိတ်ဆိတ်မှုကို
အကြောင်းပြု၍ ပျင်းရိငြီးငွေ့လာကာ ဆရာဇီဝကအပေါ်၌လည်း
ဤဆိုလတ္တံ့သောအတိုင်း ယုံမှားသံသယ ဖြစ်ရှိ၍လာလေသည်။
ဖြစ်ရှိပုံမှာ-ဤ ဆရာဇီဝကသည် “အကျွန်ုပ်လှူဒါန်းထားသော
သရက်တော ဥယျာဉ်ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ရဟန်းတော်ပေါင်း
(၁၂၅၀) တထောင်နှစ်ရာငါးဆယ် ရှိကြပါသည်” ဟု ဆို၏။
ထိုသို့ပင် သူဆိုသော်လည်း ဤ သရက်တော ကျောင်းတိုက်ကြီး
အတွင်းမှာ ချေဆတ်သံကလေးကိုမျှ မကြားရချေ။ သူပြောသည့်
အတိုင်း ဟုတ်မည်မထင်။ ဤဆရာဇီဝကသည် လိမ်လည်လှည့်ဖြား
၍ ငါ့ကို မြို့မှထုတ်ပြီးလျှင် စစ်သည်ဗိုလ်ပါကို ရှေ့က ထားလျက်
ငါ့ကို ဖမ်းယူကာ ကိုယ်တိုင်က ထီးဖြူစိုက်ထူကာ မင်းပြုလိုသည်
ထင်၏။ မှန်ပေသည် - ဤ ဆရာဇီဝကသည် ဆင်ပြောင်ငါးစီး
အားကို ဆောင်သူဖြစ်ချေသည်။ ငါ့အနီးအပါးမှာလည်း တရစ်ဝဲဝဲ
သွားလျက် ရှိချေသည်။ ငါ့အနီးမှာလည်း လက်နက်ဆွဲကိုင်သော
မင်းချင်းယောက်ျား တယောက်မျှ မရှိချေ။ ဩ... ငါ့အဖို့ရာ
လွန်စွာ အကျိုးမဲ့စွာတကား” ဟု ဆရာဇီဝကအပေါ်၌ ယုံမှား
သံသယဖြစ်ရှိကာ လွန်စွာ ကြောက်လန့်လာလေသည်။

အဇာတသတ်မင်းသည် ဤသို့ကြောက်လန့်ပြီးလျှင် မကြောက်
သည့်အယောင် ရာဇဗုဒ္ဓ၏ဖြင့်မျှ ဟန်မဆောင်နိုင်တော့ပဲ မိမိ၏
ကြောက်ရွံ့သော အဖြစ်ကို ဆရာဇီဝကအား ထင်ရှားဖော်ပြ
လျက်—

“အချင်းဇီဝက... ငါ့ကို မလှည့်ပတ်သည် မှန်၏လော၊
အချင်းဇီဝက... ငါ့ကို မဖြားယောင်းသည် မှန်၏လော၊
အချင်းဇီဝက... ငါ့ကို ရန်သူတို့အား မအပ်နှင်းသည်မှန်၏
လော၊ ထိုသို့စင် တထောင်နှစ်ရာငါ့ကျိပ်ရှိ၍ များလှဘိ

သော ရဟန်းအပေါင်း၏ ချေဆတ်သံ ချောင်းဟန်သံ စကားပြောသံသည် အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ်ဘိသနည်း” —

ဟု ဆရာဇီဝကကို မေးမြန်းလေ၏။

ထိုအခါ ဆရာဇီဝကသည် အဇာတသတ်မင်းကို—

“မင်းကြီး...ကြောက်တော်မမူပါလင့်၊ မင်းကြီး... ကြောက်တော်မမူပါလင့်၊ မင်းမြတ်...သင့်ကို မလှည့်ပတ် ပါ။ မင်းမြတ်... သင့်ကို မဖြားယောင်းပါ။ မင်းမြတ်... သင့်ကို ရန်သူတို့အား မအပ်နှင်းပါ။ မင်းကြီး...ရွှေသို့ ကြွတော်မူပါလော့၊ မင်းကြီး...ရွှေသို့ ကြွတော်မူပါလော့၊ တန်ဆောင်းဝန်း အတွင်းမှာ ဤဆီမီးများ တညီးညီး တောက်ပလျက် ရှိပါကုန်သည်” —

ဟူ၍ အားပေးစကား လျှောက်ထားလေ၏။

(ဤ၌။ ။ဆရာဇီဝကသည် “ဤမင်းကြီးကား ငါ့ကို ‘ဤဆရာဇီဝ ကသည် သူတပါးအသက်ကိုမသတ်သူဖြစ်၏’ဟူ၍ မသိရှာချေ၊ အကယ် ၍ ငါသည် ဤမင်းကြီးကို သက်သာအောင်မပြောဆိုလျှင် ဤမင်းကြီး သည် ဤနေရာမှာပင် ပျက်စီးရှာတော့မည်” ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် အခိုင် အမာ သက်သာဖွယ်စကား ပြောကြားလို၍ “မင်းကြီး...ကြောက်တော် မမူပါလင့်” ဟု နှစ်ကြိမ်တိုင် ထပ်ဆင့်၍ပြောပြီးမှ “မင်းမြတ်...သင့်ကို မလှည့်ပတ်ပါ” — စသော သုံးဝါကျကို ပြောဆိုသက်သာစေလေသည်။

ထို နောင်မှ ခိုင်မာစေရန် “မင်းကြီး...ရွှေ သို့ ကြွတော်မူပါလော့” ဟူသောစကားပိုဒ်ကို နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ပြောဆိုပြီးလျှင် “မင်းကြီး... လူဆိုးသူဆိုးဂိုဏ်းအဖွဲ့မည်သည် ဆီမီးညှိထွန်း၍ မတည်နေပါ၊ လူဆိုး သူဆိုးဂိုဏ်းအဖွဲ့ မဟုတ်၍သာ တန်ဆောင်းဝန်းအတွင်းမှာ ဆီမီးများ တညီးညီး တောက်ပလျက် ရှိပါကုန်သည်၊ မင်းကြီး...ထိုဆီမီးထွန်းညှိ ထားသောအမှတ်ဖြင့်ပင် သူတော်ကောင်းတို့နေရာဟူ၍ စိတ်ချယုံကြည် စွာ ကြွဝင်တော်မူပါ” ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် “တန်ဆောင်းဝန်းအတွင်း မှာ ဤဆီမီးများ တညီးညီး တောက်ပလျက်ရှိပါကုန်သည်” ဟု လျှောက် ထားလေသည်။ အဓိပ္ပါယ်အလိုဆန္ဒ နဲ့နက်ပါပေစွာ၊

သံခေပေနေဝ ဘာသန္တိ၊ သာဓိပ္ပါယ် ဟိ ပဏ္ဍိတာ။
ဂမ္ဘီရံ နိပုဏံ ဝါကျံ၊ သာယံ ပဏ္ဍိတဓမ္မတာ။)။ ။

အဇာတသတ်မင်း ရဟန်းပြုခြင်း၏အကျိုးကို မေးလျှောက်ခြင်း

ထိုအခါ အဇာတသတ်မင်းသည် ဆင်ဖြင့်သွားနိုင်သမျှသော အရပ်ကို ဆင်ဖြင့်ပင်သွား၍ ကျောင်းတိုက်၏ တံခါးမုခ်အပြင်သို့ ရောက်လျှင် ဆင်မှ ဆင်းသက်၍ မြေ၌ခြေချမိလျှင်ပင် မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ တန်ခိုးအရှိန်အဝါသည် အဇာတသတ်မင်း၏ ကိုယ်အသုံးကို ပြန့်နှံ့ရိုက်ခတ်လေတော့၏။ ထိုအခါ အဇာတသတ်မင်း၏ တကိုယ်လုံးမှ ချွေးပေါက်ချွေးသီးများ တဒီးဒီး ယိုစီး၍ ကျသည်မှာ ဝတ်လဲတော်များကို လဲရလှမတတ်ပင်ဖြစ်လေသည်။ မိမိ၏ (ခမည်းတော်ကို သတ်ခဲ့သော) အပြစ်ကို အမှတ်ရကာ သည်းတန်စွာ ကြောက်ရွံ့လာလေ၏။ သို့ရကား အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံတော်သို့ တိုက်ရိုက် ဖြောင့်ဖြောင့် မသွားဝံ့ပဲ ဆရာဇီဝကကို လက်၌ဆွဲ၍ ကျောင်းစဉ်လှည့်လည်ကာ လှည့်ပတ် ကြည့်ရှုသောသူကဲ့သို့ “အချင်းဇီဝက .... သင်သည် ဤ အဆောက်အဦကို ကောင်းစွာ ဆောက်လုပ်စေအပ်ပါပေသည်။ ဤ အဆောက်အဦကို ကောင်းစွာ ဆောက်လုပ်စေအပ်ပါပေသည်” ဟု ကျောင်းတိုက်ကြီး၏ ကျေးဇူးကို ပြောကြားလျက် အစဉ်သဖြင့် လာခဲ့ရာ ညီမူရာတန်ဆောင်းဝန်း (တရားခန်းမဆောင်) တံခါးဝသို့ ဆိုက်ရောက်သောအခါ အဇာတသတ်မင်းသည် ဆရာဇီဝကကို “အချင်းဇီဝက....မြတ်စွာဘုရားရှင် အဘယ်မှာနည်း” ဟု မင်း၏စံာယ်ခြင်းဖြင့် မေးမြန်းလေ၏။ မှန်၏- သိပါလျက်လည်း မသိဟန်မူ၍ မေးမြန်းခြင်းသည် မင်းမျိုးတို့၏ အဓလေ့ ပြကတေ့ ဖြစ်သည်။

ထိုစကားကို ကြားရလေလျှင် ဆရာဇီဝကသည် “ဤမင်းကား မြေကြီး၌ ရပ်တည်ပြီးလျှင် ‘မြေကြီးအဘယ်မှာနည်း’ ဟု မေးသော သူကဲ့သို့၎င်း၊ ကောင်းကင်ကို မော့ကြည့်ပြီးလျှင် ‘လ၊ နေတို့ အဘယ်မှာနည်း’ ဟု မေးသောသူကဲ့သို့၎င်း၊ မြင်းမိုရ်တောင်ခြေ၌ ရပ်တည်ပြီးလျှင် ‘မြင်းမိုရ်တောင် အဘယ်မှာနည်း’ ဟု မေးသော သူကဲ့သို့၎င်း မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ရွှေတော်မှောက်၌ ရပ်တည်ပြီးလျှင် ‘မြတ်စွာဘုရားရှင် အဘယ်မှာနည်း’ ဟု မေးဘိ၏။ ယခုပင်

ငါသည် ထိုမင်းအား မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ပြပေအံ့”ဟု ကြံစည်
ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့လက်အုပ်ချီညွတ်လျက် “မင်းကြီး...
အလယ်တိုင်ကိုမှီ၍ အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူလျက် ရဟန်းသံဃာ
၏ ရှေ့ထိုင်နေသော ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် မြတ်စွာဘုရားပါတည်း”ဟု
ဖြေကြားလျှောက်ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်
ပြီးလျှင် ဘုရားရှင်ကို ရိုသေမြတ်နိုး ရှိခိုး၍ တခုသောနေရာ၌
ရပ်တည်ပြီးသော် အလွန်ကြည်လင်လှသော ရေအိုင်ကြီးပမာ
ငြိမ်သက်သောဗုဒ္ဓန္တေနှင့် ပြည့်စုံလျက် ထိုမျှ ခမ်းနားကြီးကျယ်လှ
စွာသော မင်းပရိသတ်နှင့်တကွ မင်းကို တချက်မျှ ဗုဒ္ဓန္တေအပျက်ခံ
ကာ မကြည့်ရှုပဲ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကိုသာ တည်ငြိမ်စွာကြည့်ရှုလျက်
ချောင်းညှိခြင်း၊ ချေဆတ်ခြင်း အလျှင်းမရှိပဲ အလွန်တိတ်ဆိတ်
သော ရဟန်းသံဃာကို အဖန်ဖန်ကြည့်ရှု၍—

“ယခုအခါ ရဟန်းသံဃာသည် အကြင်ငြိမ်သက်ခြင်း
နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ငါ၏(သား)ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားသည် ဤ
ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေသတည်း” —

ဟူ၍ ဥဒါန်းကျူးရင့်လေ၏။

(ဤ၌။ ။ အဇာတသတ်မင်းသည် “ငါ့သား ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသား
သည် ဤရဟန်းများကဲ့သို့ ရှင်ရဟန်းပြုပြီးလျှင် ငြိမ်သက်သူဖြစ်ပါမူ
ကောင်းလေစွာ” ဟူသော ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုရည်၍ ဤသို့ဥဒါန်းကျူးရင့်
သည်မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား ဤအဇာတသတ်မင်းသည် ရဟန်း
သံဃာကို ဖူးမြင်ရလေလျှင် စိတ်အလွန်ကြည်လင်၍ မိမိ၏သား
ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားကို အမှတ်ရလာလေသည်။ မှန်သည်— ရခဲသော
ဝတ္ထုကို ရလျှင်၎င်း၊ အံ့ဖွယ်ကို မြင်ရသော်၎င်း မိမိချစ်ခင်အပ်သော
ဆွေမျိုးမိတ်သက်ဟစသည်ကို အမှတ်ရခြင်းသည် လောက၏ပြကတေ့
ဓမ္မတာ ဖြစ်လေသည်။ ဤသို့လျှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ရဟန်း
သံဃာကို မြင်ရလေလျှင် ချစ်လှစွာသောသားကို အမှတ်ရ၍ ဤသို့
ဥဒါန်းကျူးရင့်ခြင်း ဖြစ်သည်။ (သားကို ရှင်ရဟန်းပြုစေလို၍
မဟုတ်)။

တနည်းအားဖြင့် သားပေါ်၌ စိတ်မချသဖြင့် ထိုသား၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကို အလိုရှိသည် ဖြစ်၍လည်း ဤ အဇာတသတ်မင်းသည် ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးရင့်လေသည်။ ချဉ်းအံ့— အဇာတသတ်မင်း၏ စိတ်သန္တာန်၌ “ငါ၏ သားတော် ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားသည် တနေ့နေ့တွင် ‘ကျွန်ုပ်၏ ခမည်းတော်သည် အသက်အရွယ် ငယ်သေး၏။ ငါ့အဖိုး အဘယ်မှာနည်း’ ဟု မေးလိမ့်မည်။ ထိုအခါ ငါ့သား ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားသည် ‘မောင့်ဖခမည်းတော်က မောင့်အဖိုးကို သတ်အပ်ချေပြီ’ ဟူသော စကားကို တနည်းနည်းဖြင့် ကြားသိရလေလျှင် ‘ငါသည်လည်း ခမည်းတော်ကို သတ်၍ တနေ့တွင် မင်းပြုအံ့’ ဟု ကြံစည် အောက်မေ့လိမ့်မည်” ဤကဲ့သို့ သားအပေါ်၌ စိတ်မချသဖြင့် ထိုသား၏ ငြိမ်သက်ခြင်းကို အလိုရှိသည် ဖြစ်၍လည်း ဤအဇာတသတ်မင်းသည် ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးရင့်လေသည်။

ဆက်ဦးအံ့— ဤ အဇာတသတ်မင်းက သားအပေါ်၌ စိတ်မချကာ ဤသို့ ဥဒါန်းကျူးရင့်သော်လည်း ထိုအဇာတသတ်မင်းကို သားဖြစ်သူ ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားကမူ သတ်လိမ့်မည်သာဖြစ်၏။ ထင်ရှားစေဦးအံ့— ထို အဇာတသတ်မင်းတို့၏ အဆက်အနွယ်၌ ငါးဆက်တိုင်တိုင် သားက အဖကို သတ်အပ်လေသည်။ (၁) အဇာတသတ်မင်းသားသည် ခမည်းတော် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကို သတ်၍ မင်းပြုလေသည်။ (၂) ဥဒယမင်းသားသည် ခမည်းတော် အဇာတသတ်မင်းကို သတ်၍ မင်းပြုလေသည်။ (၃) ဥဒယမင်း၏သား မဟာမုဏ္ဍိကမင်းသားသည် ခမည်းတော် ဥဒယမင်းကို သတ်၍ မင်းပြုလေသည်။ (၄) မဟာမုဏ္ဍိကမင်းသား၏ အနုရုဒ္ဓ မင်းသားသည် ခမည်းတော် မဟာမုဏ္ဍိကမင်းကို သတ်၍ မင်းပြုလေသည်။ (၅) အနုရုဒ္ဓမင်း၏သား နာဂဒါသ မင်းသားသည် ခမည်းတော် အနုရုဒ္ဓ မင်းကို သတ်၍ မင်းပြုလေသည်။ နာဂဒါသမင်းကိုကား “ဤမင်းတို့သည် ရာဇဝင်အနွယ်အဆက်ကို ဖြတ်တောက်သော မင်းတို့ဖြစ်ကုန်သည် ဤမင်းတို့ဖြင့် အဘယ် အကျိုး ရှိအံ့နည်း” ဟု တိုင်ပင် ညီညွတ်ကြကာ တိုင်းသူပြည်သား လူအများတို့သည် သတ်ဖြတ် ဖျောက်ဖျက် ကြလေကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် အဇာတသတ်မင်း ဥဒါန်း ကျူးရင့်မှု မပြုမီပင်. “ဤမင်းသည် ငါ့ဘုရားထံမှောက်သို့ လာရောက်ကာ အသံတိတ် ဆိတ်ဆိတ်သာ ရပ်တည်လာ၏။ အဘယ်အရာကိုများ ကြံစည်နေသနည်း” ဟု ဆင်ခြင်တော်မူသောအခါ အဇာတသတ်

မင်း၏ စိတ်ဖြစ်ပုံကို သိမြင်တော်မူ၍ “ဤမင်းသည် ငါဘုရားနှင့် စကားမပြောဝံ့သည်ဖြစ်၍ ရဟန်းသံဃာကို အဖန်ဖန် ကြည့်ရှု၍ သားကို အမှတ်ရနေ၏။ ဤမင်းသည် ငါဘုရားက စကား စ-၍ မပြောလျှင် တစုံတခုကိုမျှ ပြောဝံ့လိမ့်မည်မဟုတ်။ ထိုမင်းနှင့် စကားနှီးနှော ပြောဆိုအံ့” ဟု ကြံစည် ဆင်ခြင်တော်မူပြီးလျှင် အဇာတသတ်မင်း ဥဒါန်းကျူးရင့်ပြီးသည်၏ အခြားမဲ့မှာပင်—

“မင်းကြီး....ချစ်မြတ်နိုးရာသို့ သင် ရောက်သွားလေပြီ”—

ဟု စကား စ-တော်မူလိုက်ပေသည်။

ထိုအခါ အဇာတသတ်မင်း၏ စိတ်သန္တာန်ဝယ် “ဩ...မြတ်စွာ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်တို့သည် အံ့ဖွယ် ရှိပါကုန်စွာ၊ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အပေတီမှာ အပြစ်ကျူးလွန်သူ ငါနှင့် တူသူ မည်သည် မရှိချေ။ မှန်၏—ငါသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အမြတ်ဆုံး သော အလုပ်အကျွေး အရိယာဒါယကာ (ငါ့ခမည်းတော်)ကြီး ကို သတ်အပ်လေပြီ။ ဤတွင်မျှ မကသေး ရှင်ဒေဝဒတ်၏ စကားကို လိုက်နာမှားပြီးလျှင် လူသတ်သမားများကိုလည်း စေလွှတ်အပ်ခဲ့ ကုန်ပြီ။ ဤတွင်မျှ မကသေး နာဠာဂီရိဆင်ကိုလည်း လွှတ်အပ်ခဲ့ လေပြီ။ ငါ့ကို အမှီပြု၍ပင် ရှင်ဒေဝဒတ်သည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ပေါ် မှကျောက်ကို (မြတ်စွာဘုရားကို သတ်ဖို့ရန်) လှိမ့်ချအပ်လေပြီ။ ဤသို့စင် အပြစ်ကြီးလှသော ငါ့ကို စကားစ၍ ဆိုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ခံတွင်းတော်သည် မလောက်နိုင်အောင် မဝနိုင်အောင်ပင် ရှိလေသည်။ ဩ...မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ငါး ပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် *တာဒိလက္ခဏာ၌ ကြံ့ကြံ့ခိုင်

*တာဒိလက္ခဏာအခြင်းအရာငါးပါးဟူသည်မှာ—(၁) ဣဋ္ဌလောကဓံ အနိဋ္ဌလောကဓံတို့၌ ချစ်မှု+မုန်းမှု လုံးဝမပြုပဲ ညီမျှသော စိတ်ကို ထားနိုင်ခြင်း (၂) ကိလေသာတို့ကို စွန့်ပြီးဖြစ်ခြင်း (၃) သံသရာ ရေအယဉ်ကို ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်ခြင်း (၄) ရာဂစသည်တို့မှ လွတ်ပြီး ဖြစ်ခြင်း (၅) ထိုထိုသီလ+သဒ္ဓါ အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဖြင့် “သီလရှိသောသူ+သဒ္ဓါရှိသောသူ” အစရှိသည်ဖြင့် ညွှန်ပြ ညွှန်ပြ၍

ကျည် တည်တော်မူပါပေ၏။ ဤသို့သဘောရှိသော မြတ်စွာဘုရားကို ရှောင်ဖယ်၍ အပြင်အပ၌ ကိုးကွယ်ရာကို ဘယ်လိုနည်းဖြင့်မျှ ငါတို့ မရှာမှီးကြကုန်တော့အံ့”ဟု အကြံအစည် ဖြစ်ရှိလေသည်။

ထိုသို့ ကြံစည်ပြီးသော် အဇာတသတ်မင်းသည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ရှိကာ မြတ်စွာဘုရားကို စကားတုံ့ပြန် လျှောက်ထားလိုသည်ဖြစ်၍—

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား...အကျွန်ုပ်သည် သား(=ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသား)ကို ချစ်လှပါ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... ယခုအခါ ရဟန်းသံဃာသည် အကြင်ငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အကျွန်ုပ်၏ (သား) ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားသည် ဤငြိမ်သက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံပါစေသတည်း” —

ဟူ၍ မိမိဥဒါန်းကျူးရင့်သည့်အတိုင်းပင် လျှောက်ထားလေ၏။

ထို့နောက်မှ အဇာတသတ်မင်းသည် “မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီး ဤမှ ထိုမှ ရဟန်းသံဃာများ ရှိရာသို့ သွားရောက်ကာ ရှိခိုးနေလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ကျောပေးရပေလိမ့်မည်။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်

ပြောဆိုအပ်သူဖြစ်ခြင်း=ဤငါးပါးတို့တည်း။ (မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိတော် မျက်နှာ ၈၈-၃၆၅-တို့၌ အကျယ်လာ၏)။

တနည်း (၁) အနိဋ္ဌဖြစ်သော သတ္တဝါ+သင်္ခါရတို့၌ အလိုတော်ရှိလျှင် ဣဋ္ဌသညာရှိ၍ နေနိုင်ခြင်း (၂) ဣဋ္ဌဖြစ်သော သတ္တဝါ+သင်္ခါရတို့၌ အလိုတော်ရှိလျှင် အနိဋ္ဌသညာရှိ၍ နေနိုင်ခြင်း (၃) အလိုတော်ရှိလျှင် ဣဋ္ဌ+အနိဋ္ဌဖြစ်သော သတ္တဝါ+သင်္ခါရ ၂-မျိုးလုံး၌ပင် ဣဋ္ဌသညာရှိ၍ နေနိုင်ခြင်း (၄) အလိုတော်ရှိလျှင် ဣဋ္ဌ+ အနိဋ္ဌဖြစ်သော သတ္တဝါ+သင်္ခါရ ၂-မျိုးလုံးတို့၌ပင် အနိဋ္ဌသညာရှိ၍ နေနိုင်ခြင်း (၅) အလိုတော်ရှိလျှင် ဣဋ္ဌ+အနိဋ္ဌဖြစ်သော သတ္တဝါ+သင်္ခါရ ၂-မျိုးလုံးတို့၌ပင် အလယ်အလတ် မဇ္ဈတ္တသဘော လျစ်လျူရှုကာ နေနိုင်ခြင်း=ဤအရိယံဒွိ ၅-မျိုးကြောင့်ပြီးသည့် အခြင်းအရာ ၅-မျိုးတို့ကို တာဝိလက္ခဏာ အခြင်းအရာ ငါးပါးဟူ၍ ခေါ်၏ (သီလက္ခန်ဋီကာသစ် ဒုတိယအုပ် မျက်နှာ ၂၇၊ ၈၉-တို့မှ ထုတ်ပြအပ်သည်)။

မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို အရိုအသေပြုရာမရောက် ရှိချေမည်၊ မှန်၏-
မင်းကြီးကို ရှိခိုးပြီး အိမ်ရှေ့မင်းကို ၎င်းရှိရာသို့ သွားရောက် ရှိခိုး
သောသူသည် မင်းကြီးအား မရိုသေမှု ပြုရာရောက်၏”ဟု ကြံမည်
ဆင်ခြင်မိလေသည်။ သို့ရကား မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ရိုသေမြတ်နိုး
ရှိခိုးပြီးလျှင် မိမိရပ်နေသော နေရာမှပင် ရဟန်းသံဃာအား
လက်အုပ်ချီ၍ အပြစ်ခြောက်ပါး လွတ်ရာအရပ်၌ ထိုင်နေလေ၏။

ထိုသို့ ထိုင်နေပြီးနောက် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာ
ဘုရားရှင်ကို—

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်အား
အကယ်၍ ပြဿနာမေးရန် ရှင်ပင်ဘုရား ခွင့်ပြုပါက တစုံ
တခုသော အကြောင်းအရာကို အကျွန်ုပ်သည် ရှင်ပင်
ဘုရားကို အနည်းငယ်မျှ မေးလျှောက်လိုပါသည်”—

ဟူ၍ ခွင့်ပန်စကား လျှောက်ထားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်
သည် အဇာတသတ်မင်းကို “မင်းကြီး... သင်မေးလိုရာကို မေး
လော့”ဟူ၍ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားတို့၏ ဖိတ်ကြားခြင်းဖြင့် ဖိတ်
ကြားတော်မူလေ၏။

ဖိတ်ကြားခြင်းနှစ်မျိုး

(တဦးတယောက်က ပြဿနာကို မေးမြန်းသောအခါ အမေးခံရ
သူ၏ ဖိတ်ကြားခြင်းသည် (၁) သဗ္ဗညုပဝါရဏာ=သဗ္ဗညုမြတ်စွာ
ဘုရားရှင်တို့၏ ဖိတ်ကြားခြင်း၊ (၂) သာဝကပဝါရဏာ=တပည့်
သာဝကတို့၏ ဖိတ်ကြားခြင်းဟူ၍ =နှစ်မျိုး ရှိလေသည်။

ထိုတွင် သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင်တို့သည် တဦးတယောက်က ပြဿ-
နာကို မေးလျှောက်သောအခါ “သင်အလိုရှိရာကို မေးလော့၊ မေးသမျှ
ကို သင့်အား ငါသည် အဆုံးရောက် ဖြေကြားပေအံ့”ဟူ၍ စကား
အကြွင်းအကျန်မထား ရဲရဲတောက် ဖိတ်ကြားတော်မူကြကုန်၏။ ဤ
သဗ္ဗညုပဝါရဏာ= သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားရှင်တို့၏ ဖိတ်ကြားခြင်းမျိုးကို
မြတ်စွာဘုရားရှင်နှင့် ပါရမီဉာဏ် ရင့်သန်ပြီးသော ဘုရားအလောင်း
တော်များသာ ဖိတ်ကြားတော်မူကြကုန်၏။

တပည့်သာဝကတို့ကား တဦးတယောက်က ပြဿနာကို မေးလာ
 သောအခါ “သင်အလိုရှိရာကို မေးလော့” ဟူ၍ မဖိတ်ကြားကြပဲ
 “သုတ္တာ ဝေဒိယာမ=သင်မေးသောစကားကို ကြားနာရပြီးမှ ငါသိ
 လျှင် ဖြေကြားပေအံ့” ဟူ၍သာ စကားအကြွင်းထား၍ ဖိတ်ကြားကြ
 လေသည်။ ။ဤကား ဖိတ်ကြားခြင်းနှစ်မျိုးတည်း။ ဒီဌ၊ ၁၊ မျက်နှာ
 ၁၄၁-စသည်မှ)။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က သဗ္ဗညုပဝါရဏာ = သဗ္ဗညု
 မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ဖိတ်ကြားခြင်းဖြင့် ရဲရဲတောက် ဖိတ်ကြား
 အပ်လေသော် အဇာတသတ်မင်းသည် အလွန်နှစ်သက် အား
 တက်လာကာ ပြဿနာကို မေးလျှောက်လိုရကား—

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား....များစွာသော
 အတတ်သည်တို့ ရှိကြပါသည်၊ ၎င်းတို့မှာ—

ဆင်စီးသူရဲများ၊ မြင်းစီးသူရဲများ၊ ရဟတားစီးသူရဲများ၊
 လေးတော်သားများ၊ အောင်လံကိုင်များ၊ စစ်ဆင်သူများ၊
 တဖက်စစ်တပ်သို့ ဝင်၍ ရန်သူ့ဦးခေါင်းကို အတုံးအတစ်
 ဖြတ်တောက်သွားနိုင်သူများ၊ စစ်၌ ထူးချွန် ကျော်စော
 သော မင်းသားများ၊ တဟုန်တည်း ပြေးဝင်စစ်ထိုးနိုင်သူ
 များ၊ ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့သောသူရဲများ၊ လွန်စွာရဲရင့်
 သူများ၊ ချပ်ဝတ်သူရဲများ၊ ကျွန်ယုံတော်များ၊ ထမင်းချက်
 သူများ၊ ဆေတ္တာသည်များ၊ ရေချိုးပေးသူများ၊ စဖိုသည်
 များ၊ ပန်းကုံးသူများ၊ ခဝါသည်များ၊ ရက်ကန်းသည်များ၊
 ကျူထရံသည်များ၊ အိုးထိန်းသည်များ၊ ဂဏန်းတတ်သူ
 များ၊ လက်ချိုးရေတွက်တတ်သူများ၊ ထိုမှ တပါးလည်း
 ဤနှင့်အလားတူ များစွာသော အတတ်သည်တို့ ရှိပါကုန်
 သေး၏။ ထိုသူများသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင်
 တတ်သိသော အတတ်၏ အကျိုးကို မှီ၍ အသက်ရှည်ကြ
 ပါကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထိုမိမိတို့တတ်သိသော အတတ်
 ဖြင့်ပင် မိမိကိုယ်ကို၎င်း၊ အမိအဖ သားမယား မိတ်ဆွေ
 ခင်ပွန်းတို့ကို၎င်း ချမ်းသာစေကြ အားအင်ပြည့်ဖြိုးစေကြ

ပါသည့်အပြင် တမလွန်လောက ဟိုဘဝ အတွက်လည်း နတ်ပြည် ရောက်ကြောင်း အလှူကောင်းမှုကို ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့၌ တည်စေကြ = လှူဒါန်းကြပါသည်။

ဤအတတ်တို့၏ အကျိုးနှင့်တူစွာ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ပင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်ရသော ရဟန်းပြုရကျိုးကို ပြခြင်းငှါ တတ်နိုင်ပါသလော မြတ်စွာဘုရား.....” —

ဟူ၍ လျှောက်ထားလေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ပြဿနာကို မဖြေသေးပဲပင် “သာသနာပြင်ပ မာဟိရအယူရှိကြသည့် တိတ္ထိတို့၏ တပည့်ဒကာ များစွာသော မင်းအမတ်တို့သည် ဤအရပ်၌ ရောက်လာကြလေ သည်။ ထိုတိတ္ထိတပည့်ဒကာ မင်းအမတ်တို့သည် ငါဘုရားက တိတ္ထိတို့ဝါဒတည်းဟူသော ကဏ္ဍပက္ခ = မည်းညစ်သောအပိုင်း၊ ငါဘုရား၏ အယူဝါဒတည်းဟူသော သုက္ကပက္ခ = ဖြူစင်သော အပိုင်း = နှစ်ပိုင်းခွဲခြား၍ ဟောကြားအပ်လျှင် ‘ငါတို့မင်းကြီး သည် ကြီးစွာသောလုံ့လဖြင့် ဤအရပ်သို့ တရားနာ လာရောက် လေသည်။ ထိုငါတို့မင်းကြီး လာရောက်သောအခါမှ အစပြုကာ ရဟန်းဂေါတမသည် ရဟန်းတို့၏ ဝါဒအချင်းချင်း ဆန့်ကျင် ဖွယ်တွေ့ ငြင်းခုံဖွယ်တွေ့ကိုသာ ပြောဆိုနေ၏’ဟူ၍ ကဲ့ရဲ့ကြလိမ့် မည်။ တရားကိုရိုသေစွာ နာကြမည်မဟုတ်။ မင်းကြီးကိုယ်တိုင်က တိတ္ထိတို့၏ဝါဒကို ပြောကြားအပ်လျှင် ကဲ့ရဲ့နိုင်ကြလိမ့်မည်မဟုတ်။ မင်းအလိုသို့သာ လိုက်ကြပေလိမ့်မည်။ (ဣဿရာနဝတ္တကော ဟိ လောကော) = မှန်၏ — လူအပေါင်းသည် မင်းနောက်သို့ လိုက်ကြမြဲဓမ္မတာဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ငါဘုရားသည်တိတ္ထိတို့၏ ဝါဒကို ပြောဆိုရန်အတွက် မင်းကြီး၏တာဝန် ပြုပေအံ့”ဟု ကြံစည်တော်မူပြီးလျှင် အဇာတသတ်မင်းကို “မင်းကြီး.....သင် သည် တပါးသော သမဏ၊ မြာဟ္မဏတို့အား ဤပြဿနာမေးဘူး သည်ကို မှတ်မိပါ၏လော”ဟု မေးမြန်းတော်မူလေ၏။

ထိုအခါ အဇာတသတ်မင်းက “အကျွန်ုပ်သည် တပါးသော သမဏ၊ မြာဟ္မဏတို့အား ဤပြဿနာမေးဘူးသည်ကို မှတ်မိပါ

သည်”ဟု လျှောက်ထားလေသော် မြတ်စွာဘုရားရှင်က “မင်းကြီး …ထိုသမဏ၊မြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ်သို့ ဖြေကြားကုန်သနည်း၊ အကယ်၍ သင့်အား ဝန်မလေးမူ ပြောကြားလော့”ဟု တိုက်တွန်းတော်မူသဖြင့် အဇာတသတ်မင်းသည် “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား…မြတ်စွာဘုရားဖြစ်စေ၊မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ ထိုင်နေရာအရပ်၌ အကျွန်ုပ်အဖို့ရာ ဝန်မလေးပါ”ဟူ၍ ပြန်ကြားလျှောက်ထားလေ၏။

(ဤအဇာတသတ်မင်း၏ ပြန်ကြားလျှောက်ထားချက်၌ ရည်ရွယ်ချက်မှာ—ပညာရှိယောင် ဟန်ဆောင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အထံ၌ ပြောဆိုဖို့ရန် ဆင်းရဲ=ခဲယဉ်းပါသည်။ ထိုပညာရှိယောင် ဟန်ဆောင်သူတို့သည် ပုဒ်တိုင်း ပုဒ်တိုင်း၊ အက္ခရာစာလုံးတိုင်း စာလုံးတိုင်း အပြစ်ကိုသာ ပြောဆိုတတ်ကြကုန်၏။ ပညာရှိစစ်စစ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား ပြောဆိုဖြေကြားအပ်သောစကားကို ကြားကြလျှင် အပြစ်မရှိသောစကားဖြစ်ကချီးမွမ်းကြ၍ အပြစ်ရှိသောစကားဖြစ်လျှင် ဆန့်ကျင်ချွတ်ယွင်းသော ပါဠိ၊ပုဒ် အနက် အက္ခရာတို့ကို ဖြောင့်မတ်အောင် ပြင်ဆင်၍ပေးတော်မူကြသည်။ မြတ်စွာဘုရားနှင့်တူသော ပညာရှိစစ်စစ် ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည် လောက၌ မရှိ၊ ထို့ကြောင့် ရှေးဖော်ပြရာပါအတိုင်း ပြန်ကြားလျှောက်ထားလေသည်။)

ထိုသို့လျှောက်ထားသောအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်က အဇာတသတ်မင်းကို “မင်းကြီး…သို့ဖြစ်လျှင် ပြောကြားလော့”ဟု တိုက်တွန်းတော်မူသဖြင့် အဇာတသတ်မင်းသည် မိမိ ရှေးက ပူရဏကဿပဆရာကြီး၊ မက္ခလိဂေါသာလဆရာကြီး၊ အဇိတကေသကမ္မလဆရာကြီး၊ ပကုဓကစွာယနဆရာကြီး၊ နိဂဏ္ဍနာဠုပုတ္တဆရာကြီး၊ သဗ္ဗယဗေလဋ္ဌပုတ္တဆရာကြီး = ဤတိတ္ထိဆရာကြီး ခြောက်ဦးတို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ ရဟန်းပြုရခြင်း၏ မျက်မှောက်ဘဝ အကျိုးရပုံကို မေးမြန်းခဲ့လေရာ ထိုတိတ္ထိဆရာကြီးခြောက်ဦးတို့က အသီးအသီး မိမိ မိမိတို့၏ အယူဝါဒကိုသာ ဖြေကြားကြသဖြင့် သရက်ပင်ကို မေးအပ်ပါလျက် တောင်ပိန္နဲကို ဖြေသကဲ့သို့၎င်း၊ တောင်ပိန္နဲကို မေးအပ်ပါလျက် သရက်ပင်ကို ဖြေသကဲ့သို့၎င်း အမေးတခြား အဖြေတပါးဖြစ်ရှိနေ၍ မိမိကိုယ်တိုင်က ထိုဖြေကြား

ချက်များကို မနှစ်သက်ပါသော်လည်း “ငါကဲ့သို့သော မင်းသည် နိုင်ငံတော်အတွင်း၌နေသော သမဏ၊ မြာဟ္မဏ = ရဟန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ် သူတော်ကောင်းများကို ပြစ်တင်မောင်းမဲသင့်သည်ဟု အဘယ်ကြောင့် မှတ်ယူနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု ဆင်ခြင်အောက်မေ့ကြံစည်ကာ ထိုတိတ္ထိဆရာကြီးခြောက်ဦးတို့၏ အသီးအသီး ဖြေကြား အလွှဲလွှဲ ပြောဆိုအပ်သော ဝါဒစကားကို လက်လည်းမခံ၊ ပယ်လည်းမပယ်လှန်ပဲ နှလုံးမသာသော်လည်း ထိုနှလုံးမသာသော စကားကို မပြောဆိုမှု၍ ထိုစကားများကို မနာယူမမှတ်သားပဲ နေရာမှ ထကာ ပြန်ခဲ့ကြောင်း လျှောက်ထားပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို တဖန်ထပ်၍ ရှေးနည်းတူပင် ရဟန်းပြုရခြင်း၏ မျက်မှောက်ဘဝ အကျိုးရပုံကို မေးလျှောက်ပြန်လေသည်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် အဇာတသတ်မင်းအား (၁) ကျွန်ယောက်ျားရဟန်းပြုသဖြင့် မင်း၏အပူဇော်ကိုခံရသော ဥပမာ၊ (၂) မင်း၏အခွန်ထမ်းလယ်သမား ရဟန်းပြုသဖြင့် မင်း၏အပူဇော်ကိုခံရသော ဥပမာ၊ (၃) ထိုထက်သာလွန် မွန်မြတ်သော ရဟန်းပြုရကျိုးကို ပြဆိုဖို့ရန် မြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူသည်မှ အစပြုကာ မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို နာကြားရသဖြင့် အမှတ်မထင် ဇာတ်နိမ့်သူ ဇာတ်မြင့်သူတဦးဦးသည် သဒ္ဓါတရားဖြစ်ရှိကာ သာသနာဝန်ထမ်း ရဟန်းပြု၍ (က) စူဠသီလ (ခ) မဇ္ဈိမသီလ (ဂ) မဟာသီလတို့ကို ဖြည့်ကျင့်လျက် ထိုမှတဆင့်တက်ကာ ဣန္ဒြေကိုစောင့်စည်းခြင်း၊ သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၊ နီဝရဏတရားငါးပါးကိုပယ်ခြင်း၊ ပဌမဈာန်ကိုရခြင်း၊ (၄) ဒုတိယဈာန်ကိုရခြင်း၊ (၅) တတိယဈာန်ကိုရခြင်း၊ (၆) စတုတ္ထဈာန်ကိုရခြင်း၊ (၇-၁၄) ထိုမှတဆင့် တက်ကာ ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်၊ စေတောပရိယဉာဏ်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ စုတူပပါတဉာဏ်၊ အာသဝက္ခယမည်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် တိုင်အောင်သော အဆင့်ဆင့် သာလွန်မြင့်မြတ်သည့် ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး တရားထူးကို ရရှိသဖြင့် ရဟန်းပြုရခြင်း၏ မျက်မှောက်ဘဝ အကျိုးရပုံကို အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ပြ ဟောကြားတော်မူလေ၏။

(အကျယ်ဟောပြပုံကို ပိဋကမြန်မာပြန် သီလက္ခန္ဓဝဂ်၊ ၂-သာမည-
ဖလသုတ်မှ ထုတ်နုတ်မှတ်ယူကုန်ရာ၏။ မှတ်ယူကြပါကုန်)။

(သံဂါယနာတင်မထေရ်မြတ်တို့ သံဂါယနာတင်တော်မူကြသောအခါ
တကြိမ်ရွတ် တကြိမ်ရွတ်စာ စာမျက်နှာ ၁၂-ခန့်ကို တစ်ဘာဏဝါရဟု
ခေါ်၏။ အဇာတသတ်မင်းအား မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဟောကြားတော်
မူအပ်သော ရဟန်းပြုရခြင်း၏ မျက်မှောက်ဘဝ အကျိုးရပုံကို ဖော်ပြ
သည့် သာမညဖလသုတ္တန်တော်မှာ သုံးဘာဏဝါရခန့် ရှိလေသည်။)

အဇာတသတ်မင်း သရဏဂုံခံယူ၍ တောင်းပန်ကန်တော့ခြင်း

ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်က အဇာတသတ် မင်းအား
အရဟတ္တဖိုလ် အထွတ်တပ်၍ ရဟန်းပြုရခြင်း၏ မျက်မှောက်ဘဝ
အကျိုးရပုံ သာမညဖလကို အကျယ်တဝင့် ဟောကြားတော်မူ
သောအခါ အဇာတသတ်မင်းသည် ထိုထို သာမညဖလ အခဏ်း
တိုင်း အခဏ်းတိုင်း၌ သာဓုကောင်းကြီးပေးကာ အစ၊ အလယ်၊
အဆုံး = သုံးဌာနလုံးကို ရိုသေစွာ နာကြား၍ “ငါသည် ကြာမြင့်
စွာသော (အတိတ်) ကာလများက ဤပြဿနာတို့ကို များစွာ
သော သမဏ၊ မြာဟ္မဏတို့ကို မေးမြန်းခဲ့ရာ ဖွဲ့ကြမ်းကို ထောင်းထု
သော သူကဲ့သို့ တစုံတရာ အနှစ်သာရကို မရခဲ့ချေ။ မြတ်စွာဘုရား
ရှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူခြင်းကား ဩ...အံ့ဖွယ်ရှိပါ
ပေစွာ။ ယင်းသည့် မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် ဆီမီး အထောင်ကို
စိုက်ထောင်ညှိထွန်းပြသကဲ့သို့ ငါ့အား ကြီးစွာသော အသိဉာဏ်
အလင်းရောင်ကို ပြု၍ (ပေး၍) ဤပြဿနာများကို ဖြေဆိုတော်
မူပါပေ၏။ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရား၏
ဂုဏ်ကျေးဇူးတော် အာနုဘော်ကို မသိ မမြင်အောင် ငါ့ကို
မောဟတရားက လှည့်ပတ် အပ်ခဲ့လေပြီ တကား” ဟု ကြံစည်
အောက်မေ့၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိကြောင့် ဖြစ်သော ဝီတိ ငါးမျိုးဖြင့်
တွေ့ထိအပ်သော ကိုယ်ရှိလျက် မိမိ၏ ရတနာသုံးပါး၌ သက်ဝင်
ယုံကြည်ပုံကို ထင်စွာပြုလိုရကား—

“မြတ်စွာဘုရား ... အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေစွာ၊
မြတ်စွာဘုရား...အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေစွာ၊ မြတ်စွာ

ဘုရား ။ လောက ဥပမာအားဖြင့် မှောက်၍ ထားအပ်သော ဝတ္ထုကို လှန်လိုက်ဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ ဖုံးအုပ်ထားသော အရာဝတ္ထုကို ဖွင့်လှစ်လိုက်ဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ မျက်စိလည်လမ်းမှားသော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားလိုက်သကဲ့သို့၎င်း၊ ‘မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းအမျိုးမျိုးတို့ကို မြင်ကြပေလိမ့်မည်’ ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ထွန်းညှိထားဘိသကဲ့သို့၎င်း ထိုအတူပင် ရှင်ပင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အားများစွာသောအကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ထင်ရှားစွာ ဟောပြတော် မူအပ်ပါပေပြီ။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား... အကျွန်ုပ်အဇာတသတ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း၊ တရားတော်ကို၎င်း၊ ရဟန်းသံဃာတော်ကို၎င်း ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းပုန်းအောင်းရာ ဟူ၍ သိမှတ်ဆည်းကပ်ပါ၏။ ဘုန်းတော်သခင် ရှင်ပင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး သရဏဂုံတည်သူ ဥပါသကာ ဟူ၍ မှတ်ယူတော်မူပါလော့။

မြတ်စွာဘုရား ... မိုက်မဲ၊ တွေဝေ၊ မလိမ္မာသည့် အလျောက် အပြစ်သည် အကျွန်ုပ်ကို လွှမ်းမိုး ခဲ့ပါပြီ၊ အကျွန်ုပ်သည် တရားစောင့်သော တရားသဖြင့် မင်းပြုတော်မူသော ခမည်းတော်မင်းတရားကြီးကို မင်းစည်းစိမ်ဟူသောအကြောင်းကြောင့် သတ်ခဲ့မိပါပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကျွန်ုပ်၏ အပြစ်ကို နောက်အခါ စောင့်စည်းဖို့ ရန် အပြစ် အနေအားဖြင့် သည်းခံတော်မူပါဘုရား” —

ဟု သရဏဂုံ ခံယူဆောက်တည်၍ မိမိ၏အပြစ်ကို တောင်းပန်ဝန်ချ ကန်တော့လေသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကလည်း အဇာတသတ်မင်းကို—

“မင်းကြီး... စင်စစ် = တကယ်ပင် မိုက်မဲ၊ တွေဝေ၊ မလိမ္မာသည့်အလျောက် အပြစ်သည် သင့်ကို လွှမ်းမိုးခဲ့လေပြီ၊ သင်မင်းကြီးသည် တရားစောင့်သော တရား

သဖြင့် မင်းပြုသော ခမည်းတော်မင်းတရားကြီးကို သတ်မိ ခဲ့လေပြီ၊ မင်းကြီး.... သင်သည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟု ရှု၍ အပြစ်အားလျော်စွာ ကုသသောကြောင့် သင်၏ ထိုအပြစ် ကို ငါတို့သည် သည်းခံကုန်၏၊ မင်းကြီး....အကြင်သူသည် အပြစ်ကို အပြစ်ဟု ရှုမြင်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကုစား၏၊ နောက်အခါ စောင့်စည်း၏၊ ဤကုစားခြင်း၊ စောင့်စည်းခြင်းသည် ငါဘုရား၏ အဆုံးအမ = သာသနာ၌ ကြီးငွါခြင်းပင်တည်း” —

ဟူ၍ သည်းခံစကား မိန့်ကြားတော်မူလေသည်။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူလတ်သော် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို—

“ကိုင်း....မြတ်စွာဘုရား... တပည့်တော်များ ပြန်ကြပါ ဦးမည်၊ တပည့်တော်များသည် ကိစ္စများသူ ပြုဖွယ်များသူ တို့ ဖြစ်ကြပါသည်” —

ဟု လျှောက်ထားလေလျှင် မြတ်စွာဘုရားရှင်ကလည်း “မင်းကြီး.... ယခုအခါ၌ သင်၏ သွားရန်အချိန်ကို သင်သိလော့၊ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်၏)” ဟူ၍ မိန့်တော်မူသောအခါ အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားအပ်သော တရားတော်ကို အလွန်နှစ်သက်စွာ လက်ခံ၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ချီးကျူးပြီးနောက် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ဖဲခွါသွားလေ၏။